

МЪЗГИНИЙА ЛЬ ГОРА ЙУН'ЭННА

Пешготъна институте

Ль гора фькъра гэлэк зана, нъвиск'аре ве к'єтебе хьлазийа сэдсалийа пешьнда эва сэрһатийа нъвисийэ. Нъвиск'ар хвэха наве хвэ к'єтебеда надэ. Ле те дэрхьстьне, кө нъвиск'ар йэк жь һэр донздэһ шагъртед^ф Иса^ф буйэ, ава готи Йуһ'эннайе^ф көр'е Зэбэди. Иса һынге газе ви кър, гава эw he мэ'сигър бу (Мэтта 4:21; Марқос 1:19; Луқа 5:10). Өса жи те дэрхьстьне, кө Йуһ'энна эw шагърт бу, бона к'ижани кө аһа нъвисар э: «Шагърте кө Иса же һ'ыз дькър» (Йуһ'энна 13:23; 19:26; 20:2; 21:7, 20, 24).

Йуһ'энна сэр пьрса жийина^ф һ'эта-һ'этайе дьсэкьнэ, к'ижани кө мэрвь^ф дькарэ бьстинэ. Бале Йуһ'энна дньнъвисэ кө мэрэме ве нъвисаре эв э, wэки хвэндэван бавэр бькэ, кө Иса йэ Хьлазкьре^ф создайи, Көр'е^ф Хвэде у пе ве бавэрийе^ф жийина һ'эта-һ'этайе бьстинэ (20:31).

«Мъзгинийа^ф ль гора Йуһ'энна» һьндава һэр се Мъзгинийед майинда (йа Мэтта, Марқос у Луқа) тьһэрэки дьн бэрч'эв дьбэ. Ве Мъзгинийеда хвэндэван р'асти чэнд қэwмандьна тен, йед кө мъзгиндаред^ф майин нъвисаред хвэда нэданэ к'ьфше. Мэсэлэ: дэ'wата Қанайеда, хэбэрдана Исайэ т'эви Никодемо, к'өлфэта^ф самэри^ф, қэнщбуна йе Бэйтһастайеда у йе жь зькмакийеда кор, өса жи сахкьрьна Лазаре мьри. Мъзгиндаред майин Мэтта, Марқос у Луқа гэлэки ль сэр кьред Исайэ Щэлиледи^ф дьсэкьнын, ле Йуһ'энна ль

сэр кьред Оршэлимеда^ф дьсэкьнэ. Өсә жи к'ьтебеда чэнд щара эв готын һәнә: «Эз ым фьлан тышт йан беван тышт» у гэләк жь ван готына жи бь нишанед (к'эрәмәтед) Исава гьредаи нә. Мәсәлә, эв дәрһәдә хвәда аһа дьбежә: «Эз ым нане жийине» (6:35), «Эз ым р'онайа дьнйайе» (8:12), «Эз ым дәре пез» (10:7), «Эз ым шьване қәнш» (10:11), «Эз ым р'абун у жийин» (11:25), «Эз ым р'е, р'асти у жийин» (14:6) у «Эз ым к'ола тьрийейә р'аст» (15:1).

Мьзгиндаред майин хинкьрьна Иса бь мәсәла дьбежьн, ле Йуһ'әнна ашкәрә бона һәләрәтийа Исайә т'әви Баве^ф хвә Хвәде дьбежә. Өсә жи Иса наве хвәдетийе бона хвә бь к'ар тинә: «ЭЗ ЭВ ЫМ» (8:24, 28; 13:19) у «ЭЗ ҺӘМӘ» (8:58).

К'ьтеб бәлайи сэр чэнд п'ара дьбә. Пешготына хвәда Йуһ'әнна дьньвисә кә Хәбәра Хвәдейә һ'әта-һ'әтайе у Иса йәк ын.

П'ара к'ьтебейә пешьн жь сәре 2-а һ'әта 11-а бона гэләк к'эрәмәта дьбежә у эв һ'әму жи ә'йан дькьн кә Иса Мәсиһ^ф ә, эв Хьлазкьре создаи йә у Көр'е Хвәде йә. Эв п'ара к'ьтебе дәрһәдә ван мәрвада дьбежә, йед кә бавәрийа хвә Иса анин бунә пәйчуйед ви, ле һ'әрче майин мьқабьли ви сәкьнин у нәхвәстын ви бавәр бькьн.

П'ара дөда жь сәре 13-а һ'әта 17-а дьбежә, кә Иса бәри гьртын у хачбуна^ф хвә т'әви шагьрта чава пьсмам хәбәр дьдә, кә ван бышьдинә.

П'ара сьсийада жи жь сәре 18-а һ'әта 21-е дәрһәдә гьртын, хачбун, мьрьн, жь мьрьн-р'абуне у жорһьлатына вида дьбежә.

К'ьтеба Мьзгинийа Йуһ'әнна дьдә к'ьфше кә Иса «Хәбәра Хвәде» йә, кә бь бәдәни һат нава мәда һевьри.

Әw ә Хьлазкьре дьнайе (4:42), Р'онайиә кӧ һ'әму мәрыва р'онайи дькә (1:9), әw хwәха нишана һ'әзкьрна Хwәде йә, һьндава һ'әму мәрывед дьнайеда (3:16). Йуһ'әнна дина хwә дьдә сәр даннасини у фькьра Иса, бь к'ижана хwәдетийа Иса у гәләк р'астийед дьн ә'йан дьбьн. Нава даннасинийед Исада фькьра мерьв дьчә сәр ван хәбәра, йед кӧ һәр р'ож тенә бьк'аранине, ле Иса әw чава нишанед сӧр' нава р'астийа р'ӧһ'анида данә хәбате, кӧ йәк бькарьбә фә'м бькә. Аwa мәсәлә: нан, ав, р'онайи, шьван, пәз, бахчә у тыштед майин.

Сәрәщәма фькьра к'ьтебе

Пешготьн (1:1-18)

Йуһ'әннайе^ф ньхӧмдар^ф у шагьртед Исайә пешьн (1:19-51)

Шьхӧлед Исайә ль дор-бәре ч'әме Урдӧне у нав Щәлиле (2:1-12:50)

Иса хатьре хwә жь шагьртед хwә дьхwазә, дьл дьдә ль бәр ван у бона ван дӧа дькә (13:1-17:26)

Гьртьн, диванкьрн, хачкьрн у дәфьнкьрна^ф Иса (18:1-19:42)

Р'абуна Исайә жь мьрьне у хӧйабуна wi (20:1-31)

Пашготьн: Хӧйабунәкә дьн Щәлиледа (21:1-25)

Пешготьна Йуһ'әнна: Дәстпобунеда Хәбәр һәбу

1 ¹ Дәстпобунеда Хәбәр һәбу. Хәбәр т'әви Хwәде бу у Хәбәр хwәха Хwәде бу. ² Әw дәстпобунеда т'әви Хwәде бу. ³ һәр тышт бь wi ә'фьрин у бейи wi т'ӧ тышт нәдәwьми, чь кӧ қәwьми. ⁴ Канийа жийине әw бу у жийин

жи р'онайа мэрва^Ф бу. ⁵ Р'онайи тэ'ристанийеда шэwq дьдэ у тэ'ристанийе пе нькарьбууй.

⁶ Мэрвэки жь алийе Хwэдеда шанди һэбу, кө наве ви Йуһ'энна^Ф бу. ⁷ Эw бона шэ'дэтийе һат, wэки бона р'онайе шэ'дэтийе бьдэ, кө һ'эму пе ви бawэр бькьн. ⁸ Эw хwэха нэ эw р'онайи бу, ле эw һат кө шэ'дэтийа р'онайе бьдэ. ⁹ Р'онайа р'аст эw э, к'ижан кө те дьнийае у һ'эму мэрва р'онайи дькэ. ¹⁰ Эw дьнийаеда бу у дьняя пе ви э'фьри, ле дьнийае эw нас нэкьр. ¹¹ Эw һатэ сэр wаре хwэ, ле щьмэ'та ви эw qэбул нэкьр. ¹² Ле эwed кө эw qэбул кьрьн у бawэрийа^Ф хwэ наве ви анин, эви да, кө һэqийа ван һэбэ бьбьнэ зар'ед Хwэде. ¹³ Эвана нэ жь хуне, нэ жь хwэстьна бэдэне у нэ жи жь хwэстьна мэрвайе бунэ, ле эw жь Хwэде бунэ.

¹⁴ У Хэбэр бу хун у гошт, бь к'эрэм^Ф у р'астийева т'ьжи нав мада коне хwэ дани. Мэ р'умэта ви дит, эw р'умэта Көр'е Бавейи^Ф тайе т'эне. ¹⁵ Йуһ'энна бона ви шэ'дэти да у бь дэнгэки бьльнд гот: «Эва йэ, бона к'ижани мьн дьгот: <Эwe кө пэй мьн те эw сэр мьнр'а йэ, чьмки эw бэри мьн һэбу>». ¹⁶ Мэ һ'эмуя жь т'ер-т'ьжийа ви к'эрэм сэр к'эрэмеда станд.* ¹⁷ Чьмки Qанун бь дэсте Муса^Ф һатэ дайине, к'эрэм у р'асти бь дэсте Иса^Ф Мэсиһ^Ф. ¹⁸ Т'ө кэси т'ө щар Хwэде нэдитийэ, ле Йе Тайе Т'энейи кө хут Хwэде йэ* у һ'эмеза Баведа йэ, эви эw да э'йанкьрне.

* 1:16 Аһа жи те фэ'мкьрне: «К'эрэм жь бэр к'эрэмева станд», аһа готи к'эрэма Пэймана^Ф Нуйэ Иса^Ф Мэсиһ^Ф щийе к'эрэма Пэймана^Ф Кэвьнэ ч'ийае Синайе^Ф гьртийэ. һьнэк жи фэ'м дькьн, кө жь к'эрэма Иса, к'эрэм э'мьре бawэрмэндада һэйэ у һе зедэ дьбэ.

* 1:18 Нав дэстньвисаред һэрэ qэнщда аһа йэ: «Йе Бешьрики-Бехэвал кө һ'эмеза Баведа йэ». Нав һьнэк дэстньвисаред дьнда жи аһа йэ: «Көр'е Бешьрики-Бехэвал кө һ'эмеза Баведа йэ».

Шәдәтийа Йүһ'әннайе ньхөмдар^Ф

(Матта 3:1-12; Марқос 1:1-8; Лука 3:15-17)

¹⁹ Әв бу Шәдәтийа Йүһ'әнна: Гава щьһуйа^Ф жь Оршәлиме^Ф к'аһин^Ф у леви^Ф шандьн, вәки жь Йүһ'әнна бьпърсын, кө әв к'и йә, Йүһ'әнна һылда сәр хвә, ²⁰ инк'ар^Ф нәкър у ашкәрә гот: «Әз нә Мәсиг мә». ²¹ Вана же пьрси: «Ле тө к'и йи? Елийас^Ф и?» Әви гот: «На». «Әв п'ехәмбәре^Ф* создайи йи?» Щаб да: «На». ²² һынге жер'а готын: «Дә бежә, тө к'и йи, вәки әм щабәке ванр'а бьбьн, йед кө әм шандьнә. Тө бона хвә чь дьбежи?» ²³ Әви гот: «Әз әв дәнг ьм кө бәр'ийеда^Ф дькә гази: «Р'ийа Хөдан^Ф р'аст бькьн!» чава кө Ишайа^Ф п'ехәмбәр готийә». ²⁴ Әвед кө һатьбунә шандьне жь ферьсийа^Ф бун. ²⁵ Вана же пьрси: «Ле иди чьма дьньхөмини^Ф, һәгәр тө нә Мәсиг и, нә Елийас у нә жи п'ехәмбәр?» ²⁶ Йүһ'әнна ль ван вәгәр'анд у гот: «Әз бь аве дьньхөминьм, ле йәк нав вәда һәйә, кө һун ви нас накьн. ²⁷ Әв ә, йе кө пәй мьн те, кө әз нә һежа мә, вәки бәне чарьхед ви жи вәкьм». ²⁸ Әв һ'әму ль ви бәри Урдөне, ль Бәйтанийае, ви щийе кө Йүһ'әнна ль вьр дьньхөманд қәвьмин.

Бәрхе Хвәде

²⁹ Р'ожа дьне Йүһ'әнна дит кө Иса бәрбь ви те, әви гот: «Ва йә! Бәрхе Хвәде, йе кө гөнед дьнйае һылдьдә! ³⁰ Әв ә бона к'ижани мьн дьгот: «Пәй мьнр'а йәке бе, кө сәр мьнр'а йә, чьмки әв бәри мьн һәбу». ³¹ Мьн ньзаньбу

---

* 1:21 Гәләк щьһуйа^Ф ль һивийа п'ехәмбәрәки бун, йәки мина Муса йан жи йәки жь ви қәваттьр, кө we бьһата вәхте һатьна Мәсиг ә'лам бькьра (Қануна Дөщари 18:15, 18; Йүһ'әнна 6:14; 7:40).

* 1:23 Ишайа 40:3.

эw к'и йэ, ле эз хатъмэ бь аве дьныхöминьм, wэки wi Исраелева^ф бьдьмэ э'йанкърьне».

³² Йуһ'энна эва шэ'дэтиа да у гот: «Мьн дит кө Р'öh' жь э'змен мина кэвоткэке хат сэр wi дани у ма. ³³ Мьн ньзаньбу эw к'и йэ, ле эwe кө эз шандьм, кө бь аве бьныхöминьм, мьнр'а гот: «Тö к'е бьбини кө р'öh' те сэр датинэ у дьминэ, эw э кө бь Р'öh'е^ф Пироз дьныхöминэ». ³⁴ Мьн жи дит у шэ'дэти да кө эв э Көр'е^ф Хwэде».

Шагъртед^ф пешийе

³⁵ Р'ожа дьне Йуһ'энна диса т'эви дö шагъртед^ф хwэ сэкьни бу. ³⁶ Дит кө Иса wьрар'а дэрбаз дьбэ, гот: «Ва йэ Бэрхе Хwэде!» ³⁷ Эв йэк кө бьхистьн, хэр дö шагърт пэй Иса чун. ³⁸ Иса ль пышт хwэва вэгэр'ийа у дит кө вана дайэ пэй wi тен, ванр'а гот: «Һун чь дьхwазьн?» Вана жер'а гот: «Р'абби», кө те фэ'мкърьне: «Дэрсдар^ф», «тö ль к'ö дэре дьмини?» ³⁹ Эwi ванр'а гот: «Wэрьн һуне бьбиньн». Вана чу у дит кө эw ль к'ö дьминэ. Иди сьһ'эт незики чара бу у we р'оже эw ль щэм wi ман.

⁴⁰ Жь ван хэр дöйа, йед кө жь Йуһ'энна бьхистьн у пэй Иса чун, йэк Эндравьсе бьре Шьмһ'ун-Пэтрус бу. ⁴¹ Эwi пер'а-пер'а бьре хwэ Шьмһ'ун^ф дит у жер'а гот: «Мэ Мэсиһ^ф дит», кө те фэ'мкърьне: «Йе К'ьфшкърьи»*. ⁴² Wi эw ани щэм Иса. Иса ль Шьмһ'ун ньһер'и у готе: «Тö, Шьмһ'уне көр'е Йуһ'энна, те Кифас бейи готьне» (аwа готи «Пэтрус^ф», кө те фэ'мкърьне: «Qэйа»).

---

* 1:41 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «ХРИСТОС». «ХРИСТОС» бь зьмане йунани те фэ'мкърьне: «Йе К'ьфшкърьи», «Йе Бьжарти^ф» у «Йе Р'ункърьи^ф».

Иса гази Филипо у Натанйел дькэ

⁴³ Р'ожа дьне Иса қьрар кър кө һәр'э Щэлиле^Ф. Ви Филипо дит у жер'а гот: «Пэй мьн вэрэ!» ⁴⁴ Филипо жь Бэйтсайдае бу, жь бажаре Эндрауьс у Пэтрус. ⁴⁵ Филипо чу Натанйел дит у жер'а гот: «Мэ эw дит, бона к'ижани Муса Қанунеда у п'ехэмбэра жи нъвисаред хwэда сальхе ви дабун, Исае Көр'е Усьве^Ф жь Ньсрэте». ⁴⁶ Натанйел же пьрси: «Qэт дьбэ кө тыштэки п'ак жь Ньсрэте дэрк'эвэ?» Филипо жер'а гот: «Wэрэ у бьбинэ!» ⁴⁷ Гава Иса дит кө Натанйел бэрбь ви те, дэрhэқа вида гот: «Ва йэ исраелики һэқи-һ'элал кө дьле вида мьхэнэти т'өнэ». ⁴⁸ Натанйел же пьрси: «Чава мьн нас дьки?» Иса ле вэгэр'анд у готе: «Һе Филипо гази тэ нэкьрбу, гава кө тө ль бьне дара һежире р'уньшти буйи, мьн тө дити». ⁴⁹ Натанйел жер'а гот: «Дэрсдар, тө йи Көр'е Хwэде! Тө йи П'адше Исраеле!» ⁵⁰ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Тө бона ве йэке бавэр дьки, wэки мьн тэр'а гот: «Мьн тө ль бьне дара һежире дити?» Те тыштед жь ве мэстыр бьбини». ⁵¹ У жер'а гот: «Эз р'аст бе хельф wэр'а дьбежым, һуне бьбиньн э'зман вэбуйэ у мьлийак'этед^Ф Хwэде чава жь сэр Көр'е^Ф Инсан р'адьбьн, пэйа дьбьн».*

Дэ'wата ль гонде Қанайа Щэлиле

2 ¹ Дө р'ожа шунда бажаре Қанайа Щэлиледа дэ'wатэк һэбу. Дийа Иса жи ль we дэре бу, ² Иса у шагъртед ви жи бона дэ'wате һатьбунэ т'эглифкьрьне. ³ Гава кемаси к'этэ шэраве, дийа Иса жер'а гот: «Шэрава ван нэма». ⁴ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Э'вде, чи тэ мьн к'этийэ? Һе

* 1:51 Дэстпобун 28:12.

нэ вэхте мьн э». ⁵ Дийа ви бэрдэстийар'а гот: «Чь кө вэр'а бежэ, бькьн». ⁶ У шэш к'өр'нед кэвэри хэбун, кө ль гора э'дэтед шьһуйа бона шуштгьн-вэшуштгьна вана ль вьр данибун. Жь вана хэр йэки жь һ'эйште һ'эта сэд бист литьр ав һьлдьда. ⁷ Иса ванр'а гот: «Ван к'өр'на т'жи ав кьн». У вана жи левар'а дагьрт. ⁸ Паше ванар'а гот: «Ньһа һьнэки дагьрын, бьбьн бьдьнэ сэрдэ'вати». Эвана жи эв бьр. ⁹ Гава сэрдэ'вати жь we ава кө бьбу шэрав тэм кьр, ви те дэрнэхьст кө эв жь к'ө һат, ле бэрдэстийед кө ав к'шандьбун заньбун. Сэрдэ'вати гази зэ'ве кьр ¹⁰ у жер'а гот: «Һэр кэс пешийе шэрава хвэйэ р'ьнд датинэ сэр т'эхтэ у паше гава вэхвари нэ, эв йа нэр'ьнд дэрдьхэ. Ле тэ шэрава р'ьнд һ'эта ньһа хвэй кьрийэ».

¹¹ Эва нишана Исайэ пешьн бу, кө ви Қанайа Щэлиледа кьр. Бь ви авайи эви р'умэта хвэ да хойакьрыне у шагьртед ви бавэрийа хвэ ви анин.

¹² Пэй ве йэкер'а, Иса т'эви дийа хвэ, бьред хвэ у шагьртед хвэ чу Кэфэрнаһуме, ле гэлэк р'ожа эв ль we дэре нэман.

Иса п'арьстгәһе^Ф пақьж дькэ

(Мәтта 21:12-13; Марқос 11:15-17; Лука 19:45-46)

¹³ Щэжьна^Ф шьһуйайэ Дэрбазбуне незик бу, Иса һэвраз чу Оршэлиме. ¹⁴ П'арьстгәһеда^Ф эви йед кө дэвар, пэз у кэвотк дьфьротьн, өса жи йед сэраф р'уньшти дитьн. ¹⁵ Дэ ижар ви жь бэна қамчик чекьр, һ'эму жь п'арьстгәһе, пэз у дэваред ванва дэрхьстгьн, п'эр'ед сэрафа р'етьн у т'эхтед ван вэлгэр'андьн. ¹⁶ Кэвоткфьрошар'а гот: «Вана жь ве дэре һьлдьн! Иди мала Баве мьн нэкьнэ базаргәһ!» ¹⁷ һатэ бира шагьртед ви кө аһа һатийэ ньвисаре: «Хирэта

һындава мала тэда агър мьн дьхэ»*. ¹⁸ Һынге щьһуйа же пьрси: «Те чь нишане нишани мэ ки, кө һ'өкөме тэ һэйэ ван тышта бьки?» ¹⁹ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Ве п'арьстгәһе һьлшиньн, эзе нава се р'ожада р'акьм». ²⁰ Һынге щьһуйа жер'а гот: «Нава чьл шэш салада эва п'арьстгәһа һатийэ чекърне. Чава те we нава се р'ожада р'аки?» ²¹ Ле Иса дәрһәда п'арьстгәһа бәдәна хвәда хәбәр дьда. ²² Пәйр'а гава әв жь мьрьне р'абу, шагърта әв готьна ви ани бира хвә у вана бавәрийа хвә һьвисаре у готьна Иса анин.

Дьле^ф һәр мәрви Исава ә'ян ә

²³ Ава гава кө Иса Щәжьна Дәрбазбунеда ль Оршәлиме бу, гәләка әв нишанед кө ви дькьрын дитьн, бавәрийа хвә наве ви анин. ²⁴ Ле Иса бавәрийа хвә ль ван нәдани, чьмки дьле^ф һ'әму мәрва вива ә'ян бу. ²⁵ Әв нә һ'әвщә бу, кө йәки һындава мәрвәкида шә'дәтийа ви бьда, чьмки ви дьле мәрва заньбу.

Иса у Никодемо

З¹ Жь ферьсийа мәрвәк һәбу, наве ви Никодемо, кө сәрәкәки щьһуйа бу. ² Әва шәв һатә щәм Иса у жер'а гот: «Мамоста, әм заньн кө тө жь Хвәдеда чава дәрсдар һатийи, чьмки әв нишанед кө тө дьки, һәгәр Хвәде нә пер'а бә, т'ө кәс нькарә бькә».

³ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Әз р'аст бе хельф тәр'а дьбежьм, һәгәр мәрвәк диса ну нәбә*, әв нькарә П'адшатийа^ф Хвәде бьбинә». ⁴ Никодемо же пьрси:

---

* 2:17 Зәбур 69:9.

* 3:3 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Һәгәр мәрвәк жь жор нәбә».

«Мэрвв кӧ иди мэзын буйэ, эв чава дыкарэ диса ну бьбэ? Qэт дьбэ кӧ эв царэкэ дьн бьк'эвэ зьке дийа хвэ у жь дийа хвэ диса бьбэ?» ⁵ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Эз р'аст бе хельф тэр'а дьбежым, h'эта кӧ мэрвв жь аве у P'öh' нэбэ, эв нькарэ бьк'эвэ П'адшатийа Хвэде. ⁶ Йе кӧ жь бэдэне дьбэ бэдэн э, йе кӧ жь P'öh' дьбэ p'öh' э. ⁷ Тӧ э'щербмайи нэминэ кӧ мьн тэр'а гот: Гэрэке хун диса ну бьбьн*. ⁸ Ба* ль к'ӧ дэре дьхвэзэ р'адьбэ. Тӧ дэнге ви дьбьнейи, ле нъзани эв жь к'ӧ те у к'ӧда дьчэ. Hэр кэсе кӧ жь P'öh'* дьбэ жи ӧса йэ».

⁹ Никодемо же пьрси: «Эв чава дьбэ?» ¹⁰ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Тӧ дэрсдарэки Исраеле йи у he ван йэка нъзани? ¹¹ Эз р'аст бе хельф тэр'а дьбежым, тыште кӧ эм заньн we дьбежьн, тыште кӧ мэ дитийэ шэ'дэтийа we дьдьн. Ле бэле хун шэ'дэтийа мэ qэбул накьн. ¹² Hэгэр эз дэрhэда тыштед ль ве дьнеда wэр'а дьбежым хун бавэр нэкьн, ле wэки дэрhэда тыштед ль э'змана бежым, hуне чава бавэр бькьн? ¹³ Кэсэк нэчуйэ э'змен, пештьри эви кӧ жь э'змен hat, Kör'e Инсан. ¹⁴ Чава кӧ Муса бэр'ийеда^ф мэр' бьльнд кьр, ӧса жи гэрэке Kör'e Инсан бе бьльндкьрьне, ¹⁵ wэки hэр кэсе кӧ ви бавэр бькэ, жийина вийэ h'эта-h'этайе hэбэ.

¹⁶ Чьмки Хвэде ӧса дьнйа h'ыз кьр, кӧ Kör'e^ф хвэйти тайе т'эне бэрва да, wэки hэр кэсе кӧ ви бавэр бькэ онда нэбэ, ле жийина вийэ h'эта-h'этайе hэбэ. ¹⁷ Чьмки Хвэде Kör'e хвэ нэшандэ дьнйае, кӧ диwана дьне бькэ, ле wэки дьнйа пе ви хьлаз^ф бэ. ¹⁸ Йе кӧ ви бавэр бькэ, диwана ви набэ, ле эве кӧ бавэр накэ, иди диwана ви буйэ жи,

* 3:7 Аha жи те фэ'мкьрьне: «Гэрэке хун жь жор бьбьн».

* 3:8 Бь зьманед йунани у ибрани^ф хэбэра «Ба» у «P'öh'» йэк ьн.

чъмки әви Көр'е Хвәдеи тайе т'эне бавәр нәкър. ¹⁹ Әв ә әв диван: Р'онайи һатә дьнйайе, ле мәрыва тә'ристани жь р'онайе зедәтыр һ'ыз кър, чъмки къред ван хьраби бун. ²⁰ Һәр кәсе кә хьрабийе дькә, р'онайи бәр ч'ә'ва р'әш ә. Әв хвә ль р'онайе нагьрә, вәки кьрьнед ви хөйа нәбьн. ²¹ Ле әве кә р'астийе дькә, әв хвә ль р'онайе дьгьрә, вәки ә'йан бә, кә кьред ви Хвәдеда һатьнә кьрьне».

Иса у Йуһ'әннайе ньхөмдар^Ф

²² Пәй ве йәкер'а Иса у шагьртед ви чунә қәза Щьһустане^Ф. Иса ль ве дәре т'әви ван дьма у дьньхөманд. ²³ Йуһ'әнна жи ль Ә'йнона незики Салиме дьньхөманд, чъмки ав ль вьр гәләк бу. Мәрыв дьһатьнә ве дәре у дьньхөмин. ²⁴ Йуһ'әнна һе нәавитьбунә кәле.

²⁵ Һьнге нав шагьртед Йуһ'әнна у щьһукида ль сәр пьрса ә'дәтед шуштьн-вәшуштьне дә'w пешда һат. ²⁶ Әв шагьрт чунә щәм Йуһ'әнна у жер'а готьн: «Дәрсдар, әви кә ль ви бәри ч'әме Урдөне т'әви тә бу у тә бона ви шә'дәти да, ва әв хвәха дьньхөминә у һ'әму дьчьнә щәм ви».

²⁷ Йуһ'әнна щаб да у гот: «Мәрывәк нькарә тыштәки һьлдә сәр хвә, һәгәр әв жь ә'змен жер'а нәһатьбә дайине. ²⁸ Һун хвәха шә'дед мьн ьн, кә мьн готийә: «Әз нә Мәсиһ ьм, ле йе ль пешийа ви шанди мә». ²⁹ Бук бона к'е бә зә'ва әв хвәха йә. Ле чава дәстәбьраке зә'ве сәкьни бона ви дьбьһе у бь дәнге ви ша дьбә, өса жи ньһа дьле мьн шабунева т'ьжи бу. ³⁰ Әв гәрәке мәзын бә, ле әз бьч'ук ьм.

Йе кә жь ә'змана те

³¹ Әве кә жь жор һатийә, әв сәр һ'әмуяр'а йә. Әве кә жь ве дьне йә, жь ве дьне хәбәр дьдә. Ле әве кә жь

э'змен хатийэ, эw сэр h'эмуйар'а йэ. ³² Wi чь дит у чь бьхист бона we йэке шэ'дэтийе дьдэ, ле т'ө кэс шэ'дэтига wi қэбул накэ. ³³ Йе кө шэ'дэтига wi қэбул дькэ, эw мак дькэ кө Хwэде р'аст э. ³⁴ Эwe кө Хwэде шандийэ эw готьнед Хwэде дьбежэ, чьмки Хwэде P'öh' бе чап дьдэ wi. ³⁵ Бав Көр' h'ыз дькэ у һэр тышт дайэ дэсте wi. ³⁶ Эwe кө Көр' бавэр дькэ, жийина вийэ h'эта-h'этайе һэйэ. Эwe кө гөр'а^ф Көр' накэ, эw жийине набинэ, ле хэзэба Хwэде ль сэр wi дьминэ».

**Ава жийина^ф h'эта-h'этайе
у h'эбандьна бь р'өһ' у р'астийе**

4 ¹ Ферьсийа бьхист кө Иса жь Йун'энна зедэтыр шагьрта дьщывинэ у бь аве дьныхөминэ, ² ле р'аст Иса хwэха нэдыңхөманд, ле шагьртед wi дьныхөмандьн. ³ Ынге Иса кө ве йэке пе h'эсийа, эwi Щьһустан һышт у диса чу Щэлиле.

⁴ Öca қэwьми кө гэрэке эw Самэрийайер'а^ф дэрбаз бьбуя. ⁵ Эw һатэ бажарэки Самэрийае кө наве wi Сухар бу. Эw дэр незики wi эрди бу, кө Ақуб^ф дабу көр'е хwэ Усьв^ф. ⁶ Бира Ақуб ль we дэре бу. Иса öca жь р'ешитийе wэстийайи, ль к'елэка^ф бире р'унышт. Иди р'ож нивро бу.

⁷ К'өлфэтэкэ самэри^ф һат кө аве бьк'ьшинэ. Иса wer'а гот: «Авэке бьдэ мьн, эз вэхwьм». ⁸ Шагьртед wi жи чубунэ бажер, кө хөрэк бьк'ьр'ьн. ⁹ We к'өлфэта^ф самэри жер'а гот: «Тө щьһу йи у эз жи к'өлфэтэкэ самэри мэ. Тө чава жь мьн аве дьхwази?» Чьмки т'ө һэлэқэтига щьһуя т'эви самэрийа т'өнэбу.* ¹⁰ Иса ле вэгэр'анд у готе:

---

* 4:9 Аһа те фэ'мкьрьне, эw дэрданед^ф кө самэрийа дьданэ хэbate щьһуя эw һ'эрам^ф һ'эсаб дькьрьн.

«Һәгәр тә дайина Хwәде бьзаньбуйа у бьзаньби к'и йә кө тәр'а дьбежә: «Авәке бьдә мьн эз вәхwьм», тәйе жь wi ав бьхwәста у әwi we ава жийине бьда тә». ¹¹ К'өльфәте жер'а гот: «Әз хөлам, тыштәки тәйи кө тө пе аве бьк'ьшини т'өнә у бир жи к'ур ә! Дә ижар те ава жийине жь к'ө дәрә бини? ¹² Чьма тө жь баве мә Ақуб мәстър и, йе кө әва бира дайә мә у жь ве әwi, зар'ед wi, пәз у дәwаред wi же вәхwарьнә?» ¹³ Иса щаба we да у готе: «Һәр кәсе кө жь ве аве вәхwә, әwe диса т'и бә. ¹⁴ Ле әwe кө жь we аве вәхwә, йа кө эз бьдьме, әwe т'ө щар т'и нәбә. Бәле әw ава кө эзе бьдьмә wi, we дьле wiда бьбә каникә аве, кө we бона жийина һ'әта-һ'әтайе^ф бьлq бьдә». ¹⁵ К'өльфәте жер'а гот: «Әз хөлам, дә бьдә мьн we аве, кө эз иди т'и нәбьм у нәйем жь вьр аве нәк'ьшиньм».

¹⁶ Иса ле вәгәр'анд у готе: «Һәр'ә гази мере хwә кә у wәрә вьра». ¹⁷ К'өльфәте щаба wi да у гот: «Мере мьн т'өнә». Иса жер'а гот: «Тә р'аст гот: «Мере мьн т'өнә», ¹⁸ чьмки пенщ меред тә һәбунә у йе кө ньһа жи тө пер'а йи нә мере тә йә. Тә әв йәка р'аст гот». ¹⁹ К'өльфәте жер'а гот: «Әз хөлам, эз дьбиньм тө п'ехәмбәр и. ²⁰ Кал у бавед мә ль сәре ви ч'ийайи Хwәде һ'әбандьнә, ле һун дьбежьн щийе Хwәде һ'әбандьне гәрәке ль Оршәлиме бә». ²¹ Иса жер'а гот: «Әвде, мьн бawәр бькә, wәхтәке бе, кө һуне нә ль ви ч'ийайи у нә жи ль Оршәлиме Баве бьһ'әбиньн. ²² һун самәри wi дьһ'әбиньн, к'ижани кө һун нас накьн, ле әм щьһу wi дьһ'әбиньн, к'ижани әм нас дькьн, чьмки хьлазбун жь щьһуйа те. ²³ Ле бәле wәхте бе, иди пер'а гьһиштийә жи, кө йед р'аст дьһ'әбиньн we бь р'өһ' у р'астийе Баве бьһ'әбиньн, чьмки Бав йед аһа дьһ'әбиньн дьгәр'ә. ²⁴ Хwәде р'өһ' ә у йед кө wi дьһ'әбиньн жи гәрәке бь р'өһ' у р'астийе wi бьһ'әбиньн». ²⁵ К'өльфәте жер'а гот:

«Эз заньм кө Мәсиһе^ф бе», (ава готи «Йе К'ъфшкьри»).
 «Гава эw бе, эwe дәрһәда һәр тыштида мәр'а гъли кә». ²⁶ Иса жер'а гот: «ЭЗ ЭW ЫМ*, кө т'эви тә хәбәр дьдьм».

²⁷ Сәр хәбәр дана ванда шагъртед Иса һатън. Эw гәләки ә'щәбмайи ман, кө wi т'эви к'өлфәте хәбәр дьда, ле кәси нәготе: «Тө чь дьхwaзи?» йан «бона чь т'эви we хәбәр дьди?» ²⁸ һынге к'өлфәте щер'е хwә һьшт, чу бажер у щьмә'тер'а гот: ²⁹ «Wәрьн wi мәрьви бьбиньн, йе кө һ'әму тыштед кө мьн бәре кьрьбун мьнр'а готън. Гәло эв э Мәсиһ?» ³⁰ Эw жь бажер дәрк'әтън у һатънә щәм wi.

³¹ Wi wәхтида шагъртед wi лава же дькьрьн у дьготъне: «Дәрсдар, тыштәки бьхwә!» ³² Ле әwi ванр'а гот: «Хөрәке мьни хварьне һәйә, һун ньзаньн». ³³ Шагърта жь һәвдө пьрси: «Гәло кәсәки жер'а хварьн анийә?»

³⁴ Иса ванр'а гот: «Хварьна мьн эw ә, кө эз хwәстьна йе кө эз шандьмә бькьм у шьхөлед wi биньмә сери^ф. ³⁵ Чьма һун хwәха набәжьн: һ'әта нандьруне^ф һе чар мәһ һәнә? Ва йә эз wәр'а дьбәжьм, ч'ә'вед хwә вәкьн у дина хwә бьдънә зәвийа, эw чава зәр бунә, дьрутьнер'а һазьр ьн! ³⁶ Йе кө дьдъру һәфе хwә дьстинә у бона жийина һ'әта-һ'әтайе бәр т'оп дькә, wәки йе дьчинә у йе дьдъру бь һәвр'а ша бьн. ³⁷ Вьра эв готън р'аст ә, кө: «Йәк дьчинә у йәки дьн дьдъру». ³⁸ Мьн һун шандьн кө һун we бьдърун, сәр к'ижане һун нәхәбьтинә, һьнәкед дьн хәбьтин у һун ль сәр хәбата ван р'уныштън».

---

* 4:26 Аһа жи те фә'мкьрьне: «ЭЗ һӘМӘ, кө т'эви тә хәбәр дьдьм». Пәймана Кәвьнда «ЭЗ һӘМӘ» навәки Хwәде йә (Дәрк'әтън 3:13-14). Шьровәкьрьна ве бьн р'еза Йуһ'әнна 8:58-да бьхуньн.

Щьмэ'та самэрийе бавэрийа хвэ Иса тиньн

³⁹ Гэлэк самэрийед жь ви бажари бавэрийа хвэ ль ви анин, бона готьна we к'олфэте кё дьгот: «h'эму тыштед кё мын кьрьбун, эви мынр'а готьн». ⁴⁰ У гава самэри хатьнэ щэм ви, лава же кьрьн, кё эw ль щэм ван бьминэ. Эw жи дё р'ожа ль we дэре ма. ⁴¹ Гэлэка бона we хэбэрдана ви, бавэрийа хвэ ль ви анин ⁴² у we к'олфэтер'а готьн: «Эм иди нэ кё пе готьна тэ бавэр дькьн, ле мэ хвэха бьхист у эм заньн кё эв э р'аст Хьлазкьре^Ф дьнийайе».

Иса көр'е қольхк'арэки қэнщ дькэ

(Матта 8:5-13; Лука 7:1-10)

⁴³ Пэй ван хэр дё р'ожар'а Иса жь wьр р'абу чу Щэлиле. ⁴⁴ Иса хвэха шэ'дэти дабу, кё р'умэта п'ехэмбэр ши-мыск'эне вида т'өнэ. ⁴⁵ Гава кё эw хатэ Щэлиле, щэлилийа эw қэбул кьр, чьмки эвана хвэха жи бона Щэжьна Дэрбазбуне чубунэ Оршэлиме у тыштед кё ви кьрьбун дитьбун.

⁴⁶ Иса диса чу Қанайа Щэлиле, к'идэре ав кьрьбу шэрав. We дэре қольхк'арэки қэсьре хэбу, кё көр'е ви ль Кэфэрнахуме нэхwэш бу. ⁴⁷ Гава эви бьхист кё Иса жь Щьхустане хатийэ Щэлиле, хатэ щэм ви у лава же кьр, кё хэр'э Кэфэрнахуме көр'е вийи бэртэлэф қэнщ кэ. ⁴⁸ Иса wir'а гот: «h'эта кё хун нишан у к'эрэмэта нэбиньн, хун т'ё шар бавэр накьн». ⁴⁹ Қольхк'аре қэсьре жер'а гот: «Эз хёлам, wэрэ эм хэр'ьн, хэла he көр'е мын нэмьрийэ». ⁵⁰ Иса ле вэгэр'анд у готе: «хэр'э, көр'е тэ сах-сьламэт э». Ви мэрьви жи бавэрийа хвэ we готьна Иса ани у чу. ⁵¹ Эw he нэгьхиштьбуйе, хёламед ви пешийа вида хатьн у жер'а готьн: «Көр'е тэ сах-сьламэт э». ⁵² Эви жь хёламед

хвэ пьрси: «К'ижан сьһ'этеда эв бэрбь қэнщбуне чу?»
 Вана готэ ви: «Дöһö пэй ниврор'а сьһ'эта йэке т'айе же
 бэр'да». ⁵³ Ынге баве көр'ьк те дэрхьст, кө эв ви чахи
 бу, гава Иса жер'а гот: «Көр'е тэ сах-сьламэт э». Бь ви
 авайи ви у т'эмамыйа нэфэред мала ви бавэр кьрын.
⁵⁴ Эва нишана дөда бу кө Иса кьр, гава эв жь Щьһустане
 хатэ Щэлиле.

Нэхвэше си у һ'эйшт сала қэнщ дьбэ

5 ¹ Пэй ве йэкер'а щэжьнэкэ щьһуйа хат у Иса хэвраз чу
 Оршэлиме.

² Ль Оршэлиме, ль бэр дэргэһе Пез һ'эвзэк һэбу, кө бь
 ибрани^Ф жер'а дьготын Бэйтһаста, пенщ һевангәһед we
 һэбун. ³ Ван һевангәһада гэлэк нэхвэш п'алдаи бун:
 Йед кор, шьлушэ'т у к'ут. ⁴ Эвана һивийа льһэвк'этьна аве
 бун, чьмки щар-щара мьляк'этэки Хөдан дьк'этэ аве у
 ль һэв дьхьст. У пэй льһэвк'этьна авер'а, к'е бэри һ'эмуйа
 бьк'эта аве, эв жь нэхвэшийа хвэ қэнщ дьбу.* ⁵ Мэрьвэк
 ль we дәре һэбу, кө нэхвэше си-һ'эйшт сала бу. ⁶ Иса гава
 эв ль вьр п'алдаи дит у заньбу жи кө эв зува нэхвэш
 э, вир'а гот: «Тө дьхвази қэнщ би?» ⁷ Йе нэхвэш ле
 вэгэр'анд у готе: «Эз хөлам, кэсэки мьн т'өнэ, вэки гава
 ав ль һэв дьк'эвэ, мьн бавежэ һ'эвз. һ'эта эз һ'эзи дьдьмэ
 хвэ хвэ бавежьме, йэки дьн бэри мьн хвэ давеже». ⁸ Иса
 жер'а гот: «Р'абэ бэр'а хвэ һьлдэ у бьгэр'э». ⁹ Пер'а-пер'а
 эв мэрьв қэнщ бу, бэр'а хвэ һьлда у гэр'ийа.

Эв р'ожа^Ф шэмийе бу. ¹⁰ Ынге щьһуйа ви мэрьве
 қэнщбуйир'а гот: «Иро шэми йэ! Қанун изьне надэ кө тө
 бэр'а хвэ һьлди». ¹¹ Эви ль ван вэгэр'анд у гот: «К'е эз

* 5:4 Нав дэстньвисаред һэрэ қэнщда р'еза 4-а т'өнэ.

қәнш къръм әви мьнр'а гот: «Бәр'а хвә һьлдә у быгәр'ә».
¹² Вана же пърси: «Әв к'и бу кө тәр'а гот: «Бәр'а хвә һьлдә у быгәр'ә?»» ¹³ Ле йе қәншбуйи нъзаньбу әв к'и бу, чьмки Иса хвә нава ә'лаләтеда бәтавәкър. ¹⁴ Пәй ве йәкер'а Иса әв п'арьстгәһеда дит у жер'а гот: «Бьньһер'ә, тө қәнш буйи! Иди гөна нәкә, вәки тыштәки һе хьраб нәйе сәре тә».

¹⁵ Ви мәрвыи чу щьһуйар'а гьли кър, йе кө әв қәнш кърыйә Иса йә. ¹⁶ Бона ве йәке иди щьһу пәй Иса к'әтһн, чьмки ви әв йәкана р'ожа шәмийеда дькърһн. ¹⁷ һьнге Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «Баве мьн һ'әта нһа шьхөле хвә дькә, әз жи дькьм». ¹⁸ Бона ве йәке щьһуйа һе дькър кө ви бькөжһн, чьмки ви нә т'әне р'ожа^ф шәмийе т'әр'ьбандьбу, ле Хвәде кърьбу баве хвә у хвә һьмбәри Хвәде кърьбу.

Хвәде һ'өкөм дайә Көр'

¹⁹ Ләма Иса ванр'а гот: «Әз р'аст бе хельф вәр'а дьбежьм, кө Көр' нькарә хвәсәрихвә тыштәки бькә, әв т'әне ван тыштед кө дьбинә Бав дькә, әв жи дькә. Бав чь дькә Көр' жи өса дькә. ²⁰ Чьмки Бав Көр' һ'ьз дькә у һәр тыштед кө хвәха дькә нишани ви дькә. Әве һе тыштед мәзһн нишани ви бькә у һуне ә'щәбмайи бьминьн. ²¹ Чава кө Бав дькарә мьрийа сах кә у жийине бьдә ван, өса жи Көр'^ф дькарә к'ижана әв дьхвәзә, жийине бьдә ван. ²² Сәрда жи Бав диwana т'ө кәси накә, ле һ'әму һ'өкөме диwanкърьне дайә Көр', ²³ вәки һ'әму қәдье Көр' бьзаньбьн, чава қәдье Баве заньн. Йе кө қәдье Көр' нъзанә, әв қәдье Баве кө әв шандийә жи нъзанә.

²⁴ Әз р'аст бе хельф вәр'а дьбежьм: һәр кәсе кө гөһ бьдә готьнед мьн у бавәрийа хвә ви бинә, йе кө әз шандьмә,

жийина вийэ h'эта-h'этайе һэйэ. Диwana ви найе кърне, ле эw жь мърне дэрбази жийине буйэ. ²⁵ Эз р'аст бе хельф wэр'a дьбежъм, wэхт те у пер'a гъһиштигэ жи, кô мърйе дэнге Кôр'е Хwэде бьбьһен у эwед кô бьбьһен we бьжин. ²⁶ Чъмки чаwa Бав канийа жийине йэ, ôса жи кър wэки Кôр' хwэха канийа жийине бэ. ²⁷ Ви h'ôкôме диwanкърне жи да ви, чъмки эw Кôр'е^ф Инсан э. ²⁸ Ль ве йэке эщепмайи нэминьн, чъмки wэхт незик дьбэ, кô h'эмуйед т'ърбада we дэнге ви бьбьһен. ²⁹ Йед кô qэнци кърнэ we бона жийине р'абьн, йед кô хьраби кърнэ бона диwane.

³⁰ Эз хwэха нькаръм тьштэки бькъм. Чаwa кô эз дьбьһем, ôса жи диwane дькъм. Диwanкърна мын р'аст э, чъмки эз нэ кô ль хwэстьна хwэ дьгэр'ъм, ле хwэстьна йе кô эз шандьмэ.

Шэ'дэтига бона Иса

³¹ һэгэр эз бона хwэ шэ'дэтиге бьдъм, шэ'дэтига мын нэ р'аст э. ³² Ле йэки дьн һэйэ кô бона мын шэ'дэтиге дьдэ у эз занъм эw шэ'дэтига кô эw бона мын дьдэ р'аст э. ³³ Wэ мэръв шандьнэ цэм Йуһ'энна у ви шэ'дэтига р'астийе да. ³⁴ Ле эз нэ h'эwще шэ'дэтига мэрьва мэ, эз т'эне ван тьшта дьбежъм, wэки һун хьлаз бьн. ³⁵ Йуһ'энна ч'ьрак бу кô дьшьхóли у р'онайи дьда. Wэ хwэст кô һьнэк wэхт бь р'онайа ви ша бьн. ³⁶ Ле эw шэ'дэтига бона мын сэр шэ'дэтига Йуһ'эннар'a йэ. Чъмки эw шьхóлед кô Баве спартьн^ф мын, wэки эз ван биньмэ сери, һэма эw шьхóл ьн, йед кô эз дькъм, шэ'дэтиге бона мын дьдьн, кô Баве эз шандьмэ. ³⁷ У Бав кô эз шандьмэ, ви хwэха бона мын шэ'дэти дайэ. Wэ т'ô щар нэ дэнге ви бьһистийэ, нэ р'уйе ви дитийэ ³⁸ у нэ жи хэбэра ви дьле wэда дьминэ,

чъмки һун әви кӧ ви шандийә бавәр накън. ³⁹ һун ньвисарада к'ур дьбън, чъмки һун дьбежън, жийина вәйә һ'эта-һ'этайе ванда йә у һәма әв хвәха шә'дәтийа мьн дьдън. ⁴⁰ Ле һун нахвазън бенә щәм мьн, вәки жийина вә һәбә.

⁴¹ Әз нә һ'әвщә шыкърдайина мәрвайе мә, ⁴² ле әз вә нас дькьм у заньм кӧ дьле^ф вәда һ'ызкърьна Хвәде т'ӧнә. ⁴³ Әз бь наве Баве хвә һатъм у һун мьн қәбул накън. Ле һәгәр йәки дьн бь наве хвә бе, һуне ви қәбул кьн. ⁴⁴ һуне чава бькарьбьн мьн бавәр бькьн, һәгәр һун нав һәвда р'умәта наве хвә дьгәр'ьн, ле әв р'умәта кӧ жь Хвәдейе бешьрики-бешәвалә нагәр'ьн? ⁴⁵ Нәфькърьн кӧ әзе вә ль бәр Баве нәһәқ кьм. Йәк һәйә, кӧ вә нәһәқ дькә, һәма әв Муса йә кӧ вә гӧмана хвә данийә сәр ви. ⁴⁶ һәгәр вә Муса бавәр бькьра, вәйе әз жи бавәр бькьрама, чъмки әви дәрһәқа мьнда ньвисийә. ⁴⁷ Ле һәгәр һун бавәрийа хвә ньвисаред ви найньн, һуне чава готьнед мьн бавәр бькьн?»

Иса пенщ һ'әзара т'ер дькә

(Мәтта 14:13-21; Марқос 6:30-44; Лука 9:10-17)

Б¹ Пәй ве йәкер'а Иса дәрбази ви бәри гола Щәлиле бу, кӧ жер'а Тәбәрийа дьбежън. ² Ә'лаләтәкә гьран пәй ви дьчу, чъмки ван әв нишан дитьбун, йед кӧ ви ль сәр нәхвәша кьрьбун. ³ Иса р'абу сәре ч'ийе у ль ве дәрә т'әви шагьртед хвә р'унышт. ⁴ Щәжъна щьһуйайә Дәрбазбуне незик бу.

⁵ Гава Иса ль дора хвә ньһер'и, дит кӧ ә'лаләтәкә гьран бәрбь ви те, готә Филипо: «Әме нен жь кӧ дәрә бьк'ьр'ьн, вәки әв мәрвана бьхвьн?» ⁶ Әви әв йәк гот, кӧ ви бьщер'ьбинә^ф, чъмки хвәха заньбу кӧ ве чь бькьра.

⁷ Филипо ле вэгэр'анд у готе: «Баһе дөсьд зиви^Ф нан жи т'ера ван накә, һәма wәки һәр йәкир'а пә'рик жи бьк'әвә!»

⁸ Жь шагърта йәки, Әндрауьсе бьре Шьмһ'ун-Пәтрус готә ви: ⁹ «Вьр хортәк һәйә, кө пенщ нанед щәһ у дө мә'сийед ви һәнә. Ле бона һақас мәрва әв чь йә?»

¹⁰ Иса гот: «Мәрва ль әрде бьднә р'уныштандьне». Шинайиә вьр гәләк бу, әв меред кө р'уныштьн, wәкә пенщ һ'әзара бун. ¹¹ һынге Иса әв нан һьлдан шькьри да у бәлайи р'уныштиә кьр. Бь ви аwaiи жи мә'си бәла кьрн, чьқас кө хwәстьн. ¹² У гава т'ер хварьн, әви шагъртед хwәр'а гот: «Ван һурькед бәрмайи бьднә һәв, wәки тьштәк п'уч' нәбә». ¹³ Шагърта жи әв бәрәв кьрн у жь бәр ван, йед кө пенщ нанед щәһ хварьбун, донздәһ сәлә жь һурькед бәрмайи т'ьжи кьрн.

¹⁴ Гава ван мәрва дит кө Иса әв нишан кьр, готьн: «Р'аст әв ә әв п'ехәмбәре кө we бьһата дьнйәйе!» ¹⁵ һынге Иса пе һ'әсийә кө әве бен у ви бь зоре бьбьн бькьнә п'адша, диса әв т'әне һьлк'ьшийә ч'ийе.

Иса п'ийә ль сәр авер'а дьчә

(Мәтта 14:22-27; Марқос 6:45-52)

¹⁶ Гава р'о чу ава, шагъртед ви бәржери дәве голе бун. ¹⁷ Әв к'әтьнә қәйькәке у р'е к'әтьн, wәки дәрбази Кәфәрнаһуме, ви бәри голе бьн. Иди тә'ри к'әтьбу әрде, ле Иса һе хwә ванр'а нәгиһандьбу. ¹⁸ Фьртонәкә^Ф қайим р'абу, голе да бәр пела. ¹⁹ Гава ван бер к'ьшандьн қаси пенщ-шәш километьра пешда чун, ван дит кө Иса пәйә сәр голер'а те незики қәйьке дьбә. Р'ьсәсе әв гьртьн, ²⁰ ле Иса ванр'а гот: «Нәтьрсьн, әз ьм!» ²¹ һынге ван хwәст кө әв һьлдана қәйьке. Қәйьк пер'а-пер'а гьһиштә ви алийе кө ван дьхwәст бьчунайе.

Мэрьв ль Иса дьгэр'ьн

²² Р'ожа дьне эв элалэта кө ль ви бэри голе мабу, заньбу кө ль вьр алийе ван т'эне қәйкэк һэбу, эв жи шагъртед ви т'эне к'этьбуне дэрбаз бьбун, ле Иса нэк'этьбу ве қәйке. ²³ Жь алийе Тэбэрийайе һьнэк қәйкед дьн һатьн незики ви щийи бун, к'идэре пәй шыкърдайина Хөданр'а нан хварьбун. ²⁴ Гава мэрьва дит кө нэ Иса ль вьр э у нэ жи шагъртед ви, һьнге эв хвэха жи к'этьнэ қәйька у чунэ Кэфэрнаһуме, вәки ль Иса бьгэр'ьн.

Иса йэ нане жийина һ'эта-һ'этайе

²⁵ Гава ван Иса ль ви бэри голе дит, жер'а готьн: «Дэрсдар, тө к'энге һати ве дэре?» ²⁶ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Эз р'аст бе хельф вэр'а дьбежьм, һун ль мьн дьгэр'ьн, нэ кө бона ве йәке, кө вә нишан дитьнэ, ле бона ве йәке, кө вә жь ви нани хвар у т'ер бун. ²⁷ Бона хварьна п'уч' нэхэбьтьн, ле бона ве хварьне бьхэбьтьн, йа кө жийина һ'эта-һ'этайеда дьминэ, к'ижане Көр'е Инсан ве бьдэ вә, чьмки Бав Хвэде мора хвэ ль ви хьстийә».

²⁸ У ван же пьрси: «Гэрәке эм чь бькьн, вәки ван шьхөлед Хвэде биньнэ сери?» ²⁹ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Шьхөле Хвэде эв э, вәки һун ви бавэр бькьн, йе кө эв шандийә». ³⁰ Вана сэр ве йәке жер'а гот: «Кө өса йэ те чь нишане бьки, вәки эм бьбиньн у бавэрийа хвэ тө биньн? Те чь шьхөли бьки?» ³¹ Кал у бавед мә бэр'ийеда

мана^Ф хварьн, чава кө һатийэ нъвисаре: «Ви жь э'змен бона хварьна ван нан да»*».

³² Иса ванр'а гот: «Эз р'аст бе хельф вэр'а дьбежым, эв нэ кө Муса бу кө жь э'змен нан да вэ, ле Баве мын бу. Бале эв Баве мын э, кө ви нане р'аст жь э'змен дьдэ вэ!
³³ Чьмки эв нане Хвэде дьдэ эв э, кө жь э'змен те хваре у жийине дьдэ дьнийайе». ³⁴ Ван ле вэгэр'анд у готье: «Эм холам, дэ һэр гав ви нани бьдэ мэ».

³⁵ Иса ванр'а гот: «Эз ым нане жийине. һэр кэсе кө бе щэм мын, эв қэт бър'чи набэ у һэр кэсе кө мын бавэр бькэ, т'ө шар т'и набэ. ³⁶ Ле чава кө мын вэр'а гот, вэ эз дитым жи, ле һун һе бавэр накьн. ³⁷ Эв һ'эмуйед кө Бав дьдэ мын, we бенэ щэм мын у һэр кэсе кө бе щэм мын, эз т'ө шар бэри ви надьм ³⁸ Чьмки эз жь э'змен һатьмэ хваре, нэ кө хвэстьна хвэ бькьм, ле хвэстьна ви, йе кө эз шандьмэ. ³⁹ Хвэстьна йе кө эз шандьмэ эв э, вэки эз жь һ'эмуйед кө ви данэ мын т'ө кэси онда нэкьм, ле Р'ожа^Ф Ахрэтеда жь мьрьне р'акьм. ⁴⁰ Чьмки хвэстьна Баве мын эв э, вэки һэр кэсе кө Көр' бьбинэ у ви бавэр бькэ, жийина вийэ һ'эта-һ'этайе һэбэ. У Р'ожа Ахрэтеда жи эзе ви жь мьрьне р'акьм».

⁴¹ Щьһуйа һьндава вида бина хвэ тэнг кьр, чьмки ви гот: «Нане кө жь э'змен һатэ хваре эз ым». ⁴² У дьготын: «Нэ эва Исайе көр'е Усьв э, кө эм де у баве ви нас дькьн? Иди эва чава дьбежэ: «Эз жь э'змен һатьмэ хваре?»»

⁴³ Иса щаб да у ванр'а гот: «Нав һэвда нэкьнэ п'ьстэ-п'ьст. ⁴⁴ Т'ө кэс нькарэ бе щэм мын, һ'эта Баве кө эз шандьмэ, ви бэрбь мын нэк'ьшинэ. У Р'ожа Ахрэте эзе ви жь мьрьне р'акьм. ⁴⁵ Ль алийе нъвисаред п'ехэмбэрада

* 6:31 Дэрк'этын 16:4; Зэбур 78:24.

һатийэ ньвисаре: «һ'эмуйе жь алийе Хwәдеда бенә һинкърне»*. һәр кәсе кә жь Бав бьбьне у һин бә we бе щәм мьн. ⁴⁶ Бь ве йәке эз набежъм, кә кәсәки Бав дитийә. Әwe кә жь Хwәде йә, т'әне әви Бав дитийә. ⁴⁷ Эз р'аст бе хельф wәр'a дьбежъм, әwe кә баwәр дькә жийина вийә һ'әта-һ'әтайе һәйә. ⁴⁸ Эз ым нане жийине. ⁴⁹ Кал у бавед wә бәр'ийеда мана хварьн, ле әw мьрн. ⁵⁰ Әв ә әw нане кә жь ә'змен һатийә хваре, wәки һәр кәсе кә же бьхwә нәмьрә. ⁵¹ Эз ым нане жийине кә жь ә'змен һатьмә хваре. К'и кә жь ви нани бьхwә, we һ'әта-һ'әтайе бьжи. Әw нане кә эзе бона жийина дьнйәйе бьдъм, әw бәдәна мьн ә».

⁵² Ль сәр ве йәке щьһу һәвр'a к'әтнә дә'we у готьн: «Әва чава дькарә бәдәна хwә бьдә мә кә әм бьхwьн?» ⁵³ һьнге Иса ванр'a гот: «Эз р'аст бе хельф wәр'a дьбежъм, һ'әта кә һун бәдәна Көр'e Инсан нәхwьн у хуна ви вәнәхwьн, жийине нава wәда т'өнәбә. ⁵⁴ Йе кә бәдәна мьн бьхwә у хуна мьн вәхwә, we жийина вийә һ'әта-һ'әтайе һәбә у эзе ви Р'ожа Ахрәте жь мьрне р'акъм. ⁵⁵ Чьмки бәдәна мьн хварьна р'аст ә у хуна мьн жи вәхварьна р'аст ә. ⁵⁶ Әwe кә бәдәна мьн дьхwә у хуна мьн вәдьхwә, әw нава мьнда дьминә, эз жи нава wiда. ⁵⁷ Чава Бав, канийа жийине* эз шандъм у бь дәсте Баве эз сах ым, бь ви аwайи жи әви кә мьн бьхwә, we бь дәсте мьн сах бьминә. ⁵⁸ Әв ә әw нане кә жь ә'змен һатийә хваре. Әв нә мина ви манайи йә, кә кал у бавед wә хварьн, ле мьрн. Әwe кә ви нани бьхwә, we һ'әта-һ'әтайе бьжи». ⁵⁹ Иса әв хәбәр к'ьништеда^ф готьн, гава ви Кәфәрнаһумеда һин дькър.

* 6:45 Ишайа 54:13.

* 6:57 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Баве сах» кә те фә'мкърне, жийин жь ви дәрте.

Хэбэред жийина һ'эта-һ'этайе

⁶⁰ Жь шагъртед ви гэлэка гава эв хэбэр бьһистын, готын: «Эв чь хэбэрнэ гьран ын! К'и дькарэ гөһдарийа готьнед ви бькэ?» ⁶¹ Ле Исава э'йан бу кө шагърт ль сэр ве йэке нава һэвда дькьнэ п'ьстэ-п'ьст, ванр'а гот: «Эв йэк вэ п'ьшк^ф дькэ? ⁶² Ле һынге һуне чь бежын, һэгэр бьбиньн Көр'е Инсан р'адьбэ ви щийе кө бэре ле бу? ⁶³ Р'өһ' жийине дьдэ, бэдэн бэрга тыштэки нагьрэ. Эв готьнед кө мьн вэр'а готын, р'өһ' у жийин ын. ⁶⁴ Ле нава вэда һьнэк һэнэ бавэр накьн». Иса һе сэре серида заньбу кө к'и бавэр накэ у к'и йэ эви кө we нэмамийа^ф ви бькэ. ⁶⁵ У ви гот: «Бона ве йэке мьн вэр'а гот: Кэсэк нькарэ бе щэм мьн һ'эта кө эв жь алийе Баведа жер'а нэһатьбэ дайине».

⁶⁶ Бона ве йэке жь шагъртед ви гэлэк пашда чун у иди т'эви ви нэдыгэр'ийан. ⁶⁷ һынге Иса жь һэр донздэһа пьрси: «Дьбэ кө һун жи дьхвазьн һэр'ьн?» ⁶⁸ Шьмһ'ун-Пэтрус ле вэгэр'анд у готе: «Хөдан, эме һэр'ьнэ щэм к'е? Готьнед жийина һ'эта-һ'этайе щэм тэ нэ. ⁶⁹ У мэ бавэр кьрийэ у эм заньн кө тө йи Пирозе Хвэде». ⁷⁰ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Чьма мьн һун һэр донздэһ нэбьжартын? Ле бэле йэк жь вэ щьн^ф э». ⁷¹ Ви эв йэк бона Щьһудайе^ф көр'е Шьмһ'уне Исхэрйоти дьгот, чьмки р'аст э эв йэк жь һэр донздэһа бу, ле диса we нэмамийа Иса бькьра.

Иса у бьред хвэва

7 ¹ Пэй ве йэкер'а Иса Щэлиледа дьгэр'ийа. Ви нэдыхвэст кө Щьһустанеда бьгэр'ийа, чьмки щьһу пэй к'этьбун кө бькөштана. ² Гава Щэжьна^ф щьһуйайэ һ'олькчекьрыне незик бу, ³ бьред ви жер'а готын: «Жь вьр р'абэ һэр'э Щьһустане, вэки шагъртед тэ эв кьред кө

тö дьки бьбиньн. ⁴ Чьмки мәрьве кö дьхвазэ ашкәрэ хвэ бьдэ наскьрьне, кьрьнед хвэ внашерэ. һэгәр тö хвэйе ван кьра йи, хвэ дьнайяева ә'йан кә». ⁵ Бьред ви жи бавәрийа хвэ же нәданин. ⁶ Иса ванр'а гот: «Wәхте мьн һе нәһатийә, ле һәр т'ьм вәхт дәсте вәда йә. ⁷ Дьняа нькарә бьжәнә вә, ле дьжәнә мьн, чьмки әз шә'дәтийе дьдьм, кö кьред we хьраб ьн. ⁸ һун хвәха һәвраз һәр'нә ве щәжьне, ле әз һәла һе* найеме, чьмки вәхте мьн һе т'ам нәһатийә». ⁹ Әв йәк ванр'а гот у ль Щәлиле ма.

Иса т'әви щәжьне дьбә

¹⁰ Ле чахе бьред ви һәвраз чунә щәжьне, әв жи р'абу чу вьр, нә кö ашкәрэ, ле бь дьзива. ¹¹ Ви чахи щьһу щәжьнеда ле дьгәр'ийан у дьготьн: «Әв к'ане йә?» ¹² Нав ә'лаләтеда бона ви гәләк хәбәрдан дьчу. һнәка дьгот: «Әв мәрвьәки қәнщ ә», һнәка жи дьгот: «На, әв щьм'әте жь р'е дәрдьхә». ¹³ Ле жь тьрса щьһуйа, кәси нәверьбу ашкәрэ бона ви тыштәк бьгота.

¹⁴ Ле ниве щәжьнеда Иса һәвраз чу к'әтә п'арьстгәһе у дәст бь һинкьрьне кьр. ¹⁵ Щьһу ә'щәбмайи дьман у дьготьн: «Әви нәхвәндийә, әв чава һақас ньвисар занә?» ¹⁶ Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «һинкьрьна мьн нә жь мьн ә, ле жь ви йә, йе кö әз шандьмә. ¹⁷ һэгәр мәрвьәк бьхвазә ә'мьре ви бьқәдинә, we һынге бьзаньбә әв һинкьрьна мьн гәло жь Хвәде йә, йан әз хвәсәрихвә хәбәр дьдьм. ¹⁸ Йе кö хвәсәрихвә хәбәр дьдә, әв ль наве хвә дьгәр'ә, ле әве кö ль наве йе кö әв шандийә дьгәр'ә, әв йәки р'аст ә у ль щәм ви қәлпи т'өнә. ¹⁹ Нә Муса Қанун да вә? У жь вә т'ө кәс жи Қануне нақәдинә. һун чьма

* 7:8 Нав дәстньвисаред қәнщда «һәла һе» т'өнә.

дъхвазьн мьн бькөжьн?»²⁰ Щьмэ'те ле вэгэр'анд у готе: «Тө щьнак'эти^ф йи! К'и дьхвазэ тэ бькөжэ?»²¹ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Мьн к'эрэмэтэк кьр, хун һ'эму жи эщепмайи манэ.²² Муса сьнэткьрьн^ф да вэ, (эв жи нэ кө жь Муса һат, ле жь кал у бава) у хун р'ожа шэмийе мерьв сьнэт дькьн.²³ һэгэр хун р'ожа шэмийе зар'а сьнэт дькьн вэки Қануна^ф Муса нэт'эр'ьбэ, иди чьма хун һерса хвэ ль сэр мьн р'адькьн, вэки мьн р'ожа шэмийеда мэрвьэк сэрда-педа қэнщ кьр?»²⁴ Ль анэгори дитьна ч'э'вед хвэ диwane нэкьн, ле ль анэгори р'астийе диwane бькьн».

Шька сэр Иса

²⁵ һынге һьнэкэ жь Оршэлиме готьн: «Эва нэ эв э, йе кө дьхвэстьн бькөштана?»²⁶ У ва йэ эв ашкэрэ хэбэр дьдэ у т'ө кэс жи жер'а тыштэки набезэ. Дьбэ кө сэрвер пе һ'эсийанэ, кө эва Мэсйһ э?»²⁷ Ле р'аст эм заньн кө эва жь к'ө йэ. Ле гава кө Мэсйһ бе, кэсе ньзаньбэ кө эв жь к'ө йэ».

²⁸ һынге Иса п'арьстгэһеда вэхте һинкьрьне дэнге хвэ бьльнд кьр у гот: «хун мьн нас дькьн у заньн кө эз жь к'ө мэ? Эз хвэсэрихвэ нэһатьмэ. Ле йе кө эз шандьмэ, эв сэр р'астийе йэ, хун жи ви нас накьн.²⁹ Эз ви нас дькьм, чьмки эз жь ви мэ у эви эз шандьмэ».

³⁰ һынге кьрьн кө ви бьгьрьн, ле кэсэки нькарьбу эв бьгьрта, чьмки һе вэхте ви нэһатьбу.³¹ Ле жь э'лалэте гэлэка бавэрийа хвэ ви ани у готьн: «Гава кө Мэсйһ бе, эве жь кьрьнед ви зедэтьр нишана бькэ?»

Бона гьртьна Иса нобэдар тенэ шандьне

³² Ферсьйа эв готэ-гота дэрһэда вида жь нава щьмэ'те бьһист у сэрэкед к'аһина нобэдар шандьн, вэки ви

быгърын. ³³ Иса гот: «Эзе һынэк вэхт жи т'эви вэ бьминьм, паше эзе һэр'мэ щэм ви, йе кө эз шандьмэ. ³⁴ Һуне ль мын быгэр'ын, ле мын набиньн. Щийе кө эзе ле бьминьм, Һун нькар'ын бен». ³⁵ Һынге щьһуйа һэвдөр'а готын: «Эв мэр'ве к'ода һэр'э, кө эме ви нэбиньн? Қэй нета ви һэйэ һэр'э щэм щьмэ'та мэйэ кө ль нав йунанада^Ф бэла буйэ у йунана һин кэ? ³⁶ Эв чь хэбэрдан э эв дькэ: «Һуне ль мын быгэр'ын у мын нэбиньн, щийе кө эзе ле бьминьм, Һуне нькар'ын бен?»»

Ч'эмед ава жийине

³⁷ Р'ожа хьлазийе, р'ожа щэжьнейэ һэрэ э'зиз, Иса сэкьни у бь дэнгэки бьльнд гот: «Һэгэр йэк т'и йэ, бьра бе щэм мын у вэхвэ. ³⁸ Эве кө мын бавэр бькэ, чава кө ньвисар дьбежэ: «We жь нав-дьле ви ч'эмед ава жийине бьк'ышын».* ³⁹ Иса эв хэбэр бона ви Р'öh'e Пироз гот, к'ижан, йе кө бавэрмэндед ви we быстандана. Р'öh'e Пироз һе нэһатьбу дайине, чьмки Иса һе нэһатьбу р'умэткьрне.

Дөтирэтийа нав э'лалэте

⁴⁰ Гава вана эв готын бьһист, һынэкед жь э'лалэте готын: «Р'асти жи эва эв п'ехэмбэр э». ⁴¹ Һынэка жи гот: «Эва Мэсиһ э», ле һынэкед дьн жи готын: «Чьма Мэсиһе жь Щэлиле бе? ⁴² Нэ ньвисар дьбежэ, кө Мэсиһе жь ньсьле^Ф Дауьд^Ф у жь гонде Дауьд we бе, ава готи жь Бэйтлэһ'ме^Ф?» ⁴³ Бь ви авайи нав э'лалэтеда, ль сэр

---

* 7:38 Хьлазийа р'еза 37-а у сэре р'еза 38-а аһа жи те фэ'мкьрне: «Һэгэр йэк т'и йэ, бьра бе щэм мын у эве кө мын бавэр бькэ, бьра вэхвэ».

ми дөтирәти пешда һат. ⁴⁴ Ынәкед жь ван хвәстын әв быгьртана, ле т'ө кәси дәст нәда ми.

Нобәвәрийа сәрверед щьһуйа

⁴⁵ Ава нобәдар вәгәр'ийанә щәм ферьси у сәрәкед к'аһина. Вана жь нобәдара пьрси: «Wә чьма әв нәани?»

⁴⁶ Нобәдара ль ван вәгәр'анд у готьн: «Т'ө кәси т'ө щара мина ми мәрьви хәбәр нәдайә!» ⁴⁷ Ынге ферьсийа ль ван

вәгәр'анд у готьн: «Иди әви сәре wә жи т'ьжи кьрийә?»

⁴⁸ Т'ө жь сәрвер у ферьсийа кәсәки бавәрийа хвә же анийә, ⁴⁹ пештьри ве щьмә'та мәр'ьм, кә Qануне ньзанә

у ньфьр' ле йә?» ⁵⁰ Никодемо, йе кә бәре чубу щәм Иса у жь ферьсийа бу, ванр'а гот: ⁵¹ «Гәло Qануна мә диwana

мерьв дькә, һ'әта кә гөһдарийа ми нәкә у ньзаньбә кә әв чь дькә?» ⁵² Ль ми вәгәр'андьн у готьн: «Дьбә кә тә жи жь

Щәлиле йи? К'ур ә'нәнә кә, те бьбини кә жь Щәлиле т'ө п'ехәмбәр дәрнак'эвьн».

Жьна гөнәк'ар^ф те бахшандьне

⁵³ У һәр кәс чу мала хвә,

8 ¹ ле Иса чу ч'ийайе^ф Зәйт'уне. ² Сәре сьбәһе зу әв диса вәгәр'ийа п'арьстгәһе, т'әмамия щьмә'те һатә щәм

ми. Әв р'унышт у дәстпекьр әв һин кьрын. ³ Qанунзан^ф у ферьсийа жьнәкә кә зьнек'арийеда һатьбу гьртьне

анин у ль бәр һ'әмуя данә сәкьнандьне. ⁴ Вана жер'а гот: «Дәрсдар, әва жьна зьнек'арийеда һатә гьртьне.

⁵ Qанунеда Муса т'әми дайә мә, кә әм йед аһа бьдьянә бәр кәвьра. Ава тә чь дьбежи?» ⁶ Бь ве готьне әв

дьщер'ьбандьн, wәки ньге ван щи быгьрә, ми нәһәд дәрхьн. Ле Иса хвә қуз кьр у бь т'ьлийа хвә ль сәр әрде

ньвиси. ⁷ Ле гава ван сәрһәв-сәрһәв дьпьрсин, әви сәре

хвэ бьльнд кър у ванр'а гот: «Нава вэда к'и бегөнэ йэ, бьра кэвьре пешьн эв бавежэ we». ⁸ У диса ви хвэ қуз кър у бь т'ьлийа хвэ сэр э'рде ньвиси. ⁹ Вана кө эв йэк бьһист, жь мэзьяна гьрти йэк-йэк дэрк'этын. Иса т'эне ма у к'өлфэт жи ль вьр сэкьни мабу. ¹⁰ Иса сэре хвэ бьльнд кър у wer'а гот: «Э'вде, к'ане нэ? Кэсэки диwana тэ нэкър?» ¹¹ Эве готэ ви: «Т'ө кэс нэма, эз хөлам!» У Иса готе: «Эз жи диwana тэ накьм. һэр'э у иди жь вьр шунда гөна нэкэ».*

Р'онайа дьнийае

¹² Иса диса т'эви ван хэбэр да у гот: «Эз ьм р'онайа дьнийае. Эве кө пэй мьн бе, we т'ө цар тэ'рийеда нэгэр'э, ле we р'онайа вийэ жийине һэбэ». ¹³ Ферьсийа ле вэгэр'анд у готье: «Т'ө шэ'дэтийе бона хвэ дьди, шэ'дэтийа тэ нэ р'аст э». ¹⁴ Иса щаба wana да у гот: «Һэгэр эз хвэха бона хвэ шэ'дэтийе дьдьм, шэ'дэтийа мьн р'аст э, чьмки эз заньм эз жь к'ө һатьмэ у к'ода дьчьм. Ле һун ньзаньн кө эз жь к'ө тем, йан к'ода дьчьм. ¹⁵ һун ль анэгори дитьна ч'э'ва диwane дькьн, ле эз диwana т'ө кэси накьм. ¹⁶ Ле һэгэр эз диwane бькьм жи, диwanкьрна мьн р'аст э, чьмки эз нэ т'эне мэ, эз у Бав эм һэвр'а нэ, йе кө эз шандьмэ. ¹⁷ Qануна wэда жи ньвисар э, кө шэ'дэтийа дө мэрьва р'аст э. ¹⁸ Эз бона хвэ шэ'дэтийе дьдьм у Баве кө эз шандьмэ жи бона мьн шэ'дэтийе дьдэ».

¹⁹ һынге ван же пьрси: «К'ане йэ баве тэ?» Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Һун нэ мьн нас дькьн, нэ жи Баве мьн. һэгэр wэ эз нас бькьрама, wэйе Баве мьн жи нас бькьра».

²⁰ Иса эв хэбэр п'арьстгэһеда wэхте һинкьрна хвэ готьн,

---

* 8:11 Нав дэстньвисаред һэрэ қәншда жь 7:53-а һ'эта 8:11-а т'өнэйэ.

ль we ода кө дийари теда дьһатэ т'опкьрыне, ле кэси эв нэгьрт, чьмки he wэхте wi нэһатьбу.

Иса нэ жь ве дьне йэ

²¹ Wi диса ванр'а гот: «Эз дьчъм, हुне ль мьн бьгэр'ьн у हुне нав гөнед хwэда бьмьрьн. हुн нькарьн бенэ wi щийе кө эзе һэр'ьме». ²² Сэр ве йэке щьһуйа гот: «Дьбэ кө эве хwэ бькөжэ кө дьбежэ: <हुн нькарьн бенэ wi щийе кө эзе һэр'ьме?>»

²³ Иса ванр'а гот: «हुн жь жере нэ, эз жь жоре мэ, हुн жь ве дьнйайе нэ, ле эз нэ жь ве дьнйайе мэ. ²⁴ Бона ве йэке мьн wэр'а гот, кө हुне нав гөнед хwэда бьмьрьн. һэгэр हुн баwэр нэкьн кө ЭЗ ЭW ЫМ*, हुне нав гөнед хwэда бьмьрьн». ²⁵ һынге же пьрсин: «Тө к'и йи?» Иса ванр'а гот: «Эз эw ьм, йе кө сэре серида wэр'а дьбежьм. ²⁶ Гэлэк тышт һэнэ, кө эз дэрһэда wэда бежьм у диwана wэ бькьм. Ле йе кө эз шандьмэ сэр р'астийе йэ у чь кө мьн жь wi бьһистийэ, эз дьнйайер'а we дьбежьм».

²⁷ Wана хэбэрдана wi фэ'м нэкьр, кө wi ани сэр Баве. ²⁸ һынге Иса ванр'а гот: «К'энге हुн Көр'е Инсан бьльнд кьн, हुне һынге бьзаньбьн кө ЭЗ ЭW ЫМ* у мьн қэт т'ө тышт хwэсэрихwэ нэкьрийэ, ле Баве чава эз һин кьрьмэ, эз өса хэбэр дьдьм. ²⁹ У йе кө эз шандьмэ т'эви мьн э у wi эз т'эне нэһьштьмэ, чьмки эз һэр гав кьрьнед кө wi хwэш тен, дькьм». ³⁰ Гава Иса аһа хэбэр да, гэлэк мэрьва баwэрийа хwэ ль wi ани.

---

* 8:24 Шьровэкьрыне бьн р'еза Йуһ'энна 8:58-да бьхуньн.

* 8:28 Шьровэкьрыне бьн р'еза Йуһ'энна 8:58-да бьхуньн.

Р'астийе wә аза кә

³¹ Ўнҕе Иса готә ван щьһуйа, йед кӧ бавәрийа хwә ши анин: «Һәгәр һун сәр һинкьрьна мьн бьминьн, һуне р'аст шагьртед мьн бьн. ³² һуне р'астийе нас кьн у р'астийе wә аза кә». ³³ Wана ле вәгәр'анд у готьне: «Әм жь зӧр'әта Бьраһим^ф ьн у т'ӧ щар мә хӧламти кәсир'а нәкьрийә. Тӧ чава дьбежи: «Һуне аза бьн?»»

³⁴ Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «Әз р'аст бе хельф wәр'а дьбежьм, һәр кәсе кӧ гӧна дькә, әw хӧламе гӧна йә. ³⁵ Хӧлам һ'әта-һ'әтайе маледа наминә, ле кӧр' һ'әта-һ'әтайе дьминә. ³⁶ Аwa һәгәр Кӧр'e Хwәде wә аза кә, һуне р'асти аза бьн. ³⁷ Әз заньм кӧ һун жь зӧр'әта Бьраһим ьн, ле һун дькьн кӧ мьн бькӧжьн, чьмки хәбәред мьн дьле wәда щи набьн. ³⁸ Мьн чь кӧ щәм Баве хwә дитийә, әз we дьбежьм, wә жи чь кӧ щәм Баве хwә бьһистьнә we йәке дькьн».

Зар'ед Мирещьн

³⁹ Wана ле вәгәр'анд у готьне: «Баве мә Бьраһим ә». Иса ванр'а гот: «Һәгәр һун зар'ед Бьраһим буна, wәйе кьред Бьраһим бькьрана. ⁴⁰ Ле ньһа һун дькьн кӧ мьн бькӧжьн, йәки ӧса кӧ р'асти жь Хwәде бьһистийә, wәр'а дьбежә. Бьраһим тыштәки аһа нәкьр. ⁴¹ һун кьред баве хwә дькьн». Ўнҕе wir'а готьн: «Әм р'ийа зьнек'арийеда дьне нәк'әтьнә! Бавәки мә һәйә, әw жи Хwәде йә». ⁴² Иса ванр'а гот: «Һәгәр Хwәде Баве wә буйа, wәйе әз һ'ьз бькьрама, чьмки әз жь щәм Хwәде р'абум һатьмә вьр. Әз нә кӧ хwәсәрихwә һатьмә, ле әwi әз шандьмә. ⁴³ Чьма һун тыштед кӧ әз дьбежьм фә'м накьн? Чьмки һун нькарьн готьнед мьн бьбьн. ⁴⁴ һун баве хwәда жь Мирещьн ьн у

дххвазьн хвэстьнед баве хвэ биньнэ сери. Эw жь сэре серида қэт'ъл бу у wi т'ө щар хвэ р'астийе нэгъртийэ*, чьмки нава вида р'асти т'өнэ. Гава эw дэрэwа дькэ, эw гора бьнийат'а хвэ дькэ, чьмки эw дэрэwин э у баве дэрэwа йэ. ⁴⁵ Ле чьмки эз р'астийе дьбежьм, хун мьн бawэр накьн. ⁴⁶ Жь wэ к'и дькарэ избат кэ, кө гөне мьн һэйэ? Аwа һэгэр р'астийе дьбежьм, чьма хун мьн бawэр накьн? ⁴⁷ Эwе кө жь Хwэде йэ, готьнед Хwэде дьбьне. Бона we йэке хун готьнед Хwэде набыһен, чьмки хун нэ жь Хwэде нэ».

Иса у Бьраһим

⁴⁸ Щьһуйа ле вэгэр'анд у готьне: «Чьма эм р'аст набежьн, кө тө самэри йи у щьна дьк'эви?» ⁴⁹ Иса wанр'а гот: «Эз щьна нак'эвьм. Эз қэдьре Баве хвэ дьгьрьм, ле хун мьн беһөрмэт дькьн. ⁵⁰ Эз р'умэта наве хвэ нагэр'ьм, ле йэк һэйэ кө ле дьгэр'э у сэрда дьньһер'э. ⁵¹ Эз р'аст бе хельф wэр'а дьбежьм, һэгэр йэк готьна мьн хwэй кэ, эw т'ө щар мьрьне набинэ». ⁵² һьнге щьһуйа жер'а гот: «Иди эм заньн кө тө щьна дьк'эви! Бьраһим жи мьр, п'ехэмбэр жи мьрьн у ньһа тө дьбежи: «Һэгэр йэк готьна мьн хwэй кэ, т'ө щар намьрэ». ⁵³ Чьма тө жь баве мэ Бьраһим четьр и? Эw мьр, п'ехэмбэр жи мьрьн. Тө хwэ дэwса к'е датини?»

⁵⁴ Иса щаб да: «Һэгэр эз хwэха р'умэта наве хwэ бьльнд кьм, р'умэта наве мьн нэ тыштэк э. Эw Баве мьн э, йе кө р'умэта наве мьн бьльнд дькэ, к'ижанир'а хун дьбежьн: «Хwэдейе мэ йэ». ⁵⁵ хун wi қэт нас накьн, ле эз wi нас дькьм. һэгэр эз бежьм, эз wi нас накьм, эзе жи мина wэ дэрэw дэрем, ле эз wi нас дькьм у готьна wi хwэй дькьм.

---

* 8:44 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «Эw т'ө щар нэбу алийе р'астийе».

⁵⁶ Баве вә Бъраһим һ'эйра we р'ожа мында бу, ви дит у ша бу». ⁵⁷ Бона ве йәке щъһуйа жер'а гот: «Тө һе пенци сали т'өнә йи! Тә Бъраһим жи дитийә?» ⁵⁸ Иса ванр'а гот: «Эз р'аст бе хельф вәр'а дьбежым, һе бәри Бъраһим ЭЗ һӘМӘ».* ⁵⁹ һынге ван кәвър һьлдан кө бавежънә ви, ле Иса хвә жь ван вәдызи у жь п'арьстгәһе дәрк'әтә дәрва чу.

Вәбуна ч'әвед йәки зькмакийеда кор

9 ¹ Гава кө Иса дәрбаз дьбу, әви мәрвәки жь зькмакийеда кор дит. ² Шагъртед ви же пьрсин: «Дәрсдар, гөне к'е йә кө әв мәрва кор жь дийа хвә буйә? Гөне ви йә, йан йе де у баве ви?» ³ Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «Нә гөне ви йә, нә жи йе де у баве ви, ле әв йәк аһа буйә, вәки кьред Хвәде ль сәр ви бенә әйанкьрьне. ⁴ һ'әта кө р'ож һэйә, гәрәке әм кьред ви бькьн, йе кө әз шандьмә. Шәв те, һынге т'ө кәсе нькарьбә тыштәки бькә. ⁵ һ'әта кө әз дьнйайеда мә, р'онайа дьнйайе мә».

⁶ Әви әв йәк кө гот, т'уйи әрде кьр, жь т'уке һ'әр'и чекьр, әв һ'әр'и ч'әве ви мәрви да ⁷ у жер'а гот: «Һәр'ә сәрч'әве хвә һ'әвзе Силвамеда бышо», (кө әв нав те фә'мкьрьн

---

* 8:58 Дәрк'әтын 3:13-14 аһа йә: «Муса готә Хвәде: «Ва әз дьчъмә щәм зар'ед Израел у бежъмә ван: Хвәдеје кал-бавед вә әз шандьмә щәм вә. Ле гава әв жь мын бьпьрсьн: Наве ви чь йә? әз чь ванр'а бежъм?» Хвәде готә Муса: «ЭЗ һӘМӘ У ЙЕ һӘМӘ. Ве йәке бежә щьм'әта Израеле, бежә кө: ЙЕ ЭЗ һӘМӘ әз шандьмә щәм вә». Те фә'мкьрьне кө әв хвәнавкьрьна Хвәде һәйинтийа вийә һ'әта-һ'әтайе дьдә к'ьфше, өса жи сөр'а қәвата вийә беһ'әсаб. Чава Ишайа 43:25 жи дьбежә: «ЭЗ, ЭЗ БМ кө гөнед тә дьбахшиньм». Әв те фә'мкьрьне кө Хвәде бона хатьре бьнйат'а хвә гөнед мәрва дьбахшинә, аһа готи чьмки әв һэйә. Иди наве Хвәде бьнйат', хәйсәт у қәвата ви дьдә к'ьфше.

«Шанди»). Эви жи чу сэрч'э'ве хвэ шушт у бь ч'э'вед вэбуйи вэгэр'ийа.

⁸ Ль вьр щинаред ви у эвед кө бэре эв дитьбун ви п'арс дькър, дьготьн: «Эва эви кор нибу, кө р'уньшьтбу у п'арс дькър?» ⁹ Ђнэка дьгот: «Эва эв э», Ђнэка жи дьгот: «На, нэ эв э, ле мина ви йэ». Ле ви хвэха дьгот: «Эз эв Ђм».

¹⁰ Ава же пьрсин: «Кө өса йэ ч'э'вед тэ чава вэбун?» ¹¹ Ви ль ван вэгэр'анд у гот: «Эв мэрьве кө жер'а дьбежьн Иса, эви һ'эр'и чекър у ль ч'э'вед мьн дан у мьнр'а гот: «Һ'эр'э һ'эвзе Силваме у сэрч'э'ве хвэ бышо». Эз жи чум, мьн сэрч'э'ве хвэ шушт у ч'э'вед мьн вэбун». ¹² Вана же пьрси: «К'а эв кө йэ?» Ви гот: «Эз ньзаньм».

Ферьси гьлийа жь йе қәнщбуйи дьк'ьшиньн

¹³ Вана эв мэрьве кө бэре кор бу, бьрнэ щэм ферьсийа. ¹⁴ Эв р'ожа кө Иса һ'эр'и чекър у ч'э'вед ви вэкърьн, шэми бу. ¹⁵ Ферьсийа жи же пьрси, к'а чава ч'э'вед ви вэбунэ? Эви ванр'а гот: «Һ'эр'и ль ч'э'вед мьн да, мьн сэрч'э'ве хвэ шушт у ньһа эз дьбиньм». ¹⁶ Ђнге Ђнэка жь ферьсийа гот: «Эв мэрьва нэ жь Хвэде йэ, чьмки эв р'ожа шэмийе хвэй накэ». Ле Ђнэка жи дьгот: «Мэрьвэки гөнэк'ар чава дькарэ ван к'эрэмэта бькэ?» Бь ви аवाई нав ванда бу дөтирэти. ¹⁷ Ђнге, дьса готьнэ йе кө кор бу: «Тө чь дьбежи бона эви кө ч'э'вед тэ вэкърьн?» Эви жи гот: «Эв п'ехэмбэр э».

¹⁸ Ле щьһуйа бавэр нэдькър кө эв кор буйэ у ч'э'вед ви вэбунэ, һ'эта гази де у баве ви нэкърьн ¹⁹ у жь де у баве ви нэпьрсин: «Эв э эв көр'е вэйи кө вэ дьгот, жь зькмакийеда кор э? Эва чава ньһа дьбинэ?» ²⁰ Де у баве ви ль ван вэгэр'андьн у готьн: «Эм заньн кө эва көр'е мэ йэ у жь зькмакийеда кор э. ²¹ Ле ньһа эв чава дьбинэ, эм

нъзаньн, йан к'е ч'эвед ви вэкьрьнэ, эм we жи нъзаньн. Эw иди мэзын э, жь ви бьпърсын, бьра эw щаба хwэ бьдэ». ²² Де у баве ви жь тьрса щьһуйа аһа готьн, чьмки щьһуйа пешда йа хwэ кьрьбунэ йэк: «Һэгэр к'и бежэ Иса Мэсиһ э, эwe жь к'ьниште бе дэрхьстьне». ²³ Лэма де у баве ви готьн: «Эw иди мэзын э, жь ви бьпърсын».

²⁴ Аwa щара дөда wана гази ви мэрьве кө кор бу кьрьн у готьне: «Бэр Хwэде р'аст бежэ!» Эм заньн кө эw мэрьва гөнэк'ар э». ²⁵ Эwi ль wан вэгэр'анд у гот: «Эз нъзаньм эw гөнэк'ар э, йан на, ле эз т'эне тыштэки заньм кө эз кор бум у ньһа дьбиньм». ²⁶ Диса жь ви пьрсин: «Эwi чь тэ кьр? Ч'эвед тэ чава вэкьрьн?» ²⁷ Эwi ль wан вэгэр'анд у гот: «Мьн һежа wэр'а гот, ле wэ гөһдари нэкьр. Чьма һун дьхwазьн диса бьбьһен? Дьбэ кө һун жи дьхwазьн бьбьһэнэ шагьртед ви?» ²⁸ Wана эw behörmät кьр у готьн: «Тө йи шагьрте ви, ле эм шагьртед Муса нэ! ²⁹ Эм заньн кө Хwэде т'эви Муса хэбэр дайэ, ле бона ви эм нъзаньн кө эw жь к'ө йэ!»

³⁰ Эwi мэрьви ль wан вэгэр'анд у гот: «Һэма эв э эщэба гьран, кө һун нъзаньн эw жь к'ө йэ, ле ви ч'эвед мьн вэкьрьн. ³¹ Эм заньн кө Хwэде дэнге гөнэк'ара набьһе. Ле һэгэр мэрьвэк хwэдeнас э у хwэстьна ви дькэ, Хwэде дэнге ви дьбьһе. ³² һе бэреда т'ө щара qэт нэһатийэ бьһистьне, кө йэки ч'эвед мэрьвэки зькмакийеда кор вэкьрьбьн. ³³ һэгэр эва мэрьва жь Хwэдеда нибуьа ви нькарьбу т'ө тышт бькьра». ³⁴ Щаба ви дан у готьн: «Тө сэрда-педа нав гөнада дьне к'эти йи у мэ һин дьки?» У эw жь к'ьниште дэрхьстьнэ дэр.

---

* 9:24 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Шькьрийе бьдэ Хwэде», чава ви бьдьнэ сонде (Йешу 7:19).

Корбуна р'өһ'ани

³⁵ Гава Иса бһист кӧ эв дәрхьстьнә дәр, эв дит у жер'а гот: «Тӧ Кӧр'е Инсан бавәр дьки?» ³⁶ Эви пьрси у готе: «Эз хӧлам, эв к'и йә, вәки эз ви бавәр бькьм?» ³⁷ Иса жер'а гот: «Тә эв дит у эв ә йе кӧ ньһа т'әви тә хәбәр дьдә». ³⁸ Эви гот: «Хӧдан, эз бавәр дькьм!» у бәр ви та бу. ³⁹ Иса гот: «Эз бона диванкьрьне һатьмә ве дьһийәе, вәки йед кӧ набиньн бьбиньн у йед кӧ дьбиньн кор бьн».

⁴⁰ һьнәкә жь ферьсийа ль вьр һазьр бун, гава әв йәк бһистьн, жер'а готьн: «Чьма әм жи кор ьн?» ⁴¹ Иса готә ван: «Һәгәр һун кор буна, гӧнед вәйе т'ӧнәбуна. Ле ньһа һун кӧ дьбежьн: «Әм дьбиньн», дьдьнә к'ьфше кӧ һун нава гӧнед хвәда дьминьн.

Шьван у пәзед ви

10 ¹ Эз р'аст бе хельф вәр'а дьбежьм, әве кӧ дерир'а нак'әвә ахьле пез, ле щики дьнр'а дьк'әве, эв дьз у қачах ә. ² Ле әве кӧ дерир'а дьк'әве, эв шьване пез ә. ³ Дәргәһван дәри ль бәр вәдькә, пәз дәнге ви дьбьһе у эв бь нава гази пәзед хвә дькә у ван дәрдьхә дәрва. ⁴ Гава эв пәзед хвә гьшки дәрдьхә, пешийе дьк'әвә у пәз жи пәй ви дьчә, чьмки дәнге ви нас дькьн. ⁵ Эв т'ӧ щар пәй йәки хәриб начьн, ле жь ви дьр'әвьн, чьмки дәнге йе хәриб нас накьн».

⁶ Иса әв мәсәлә ванр'а гот, ле ван фә'м нәкьр, кӧ эв чь ванр'а дьбежә.

Шьване қәнц

⁷ Ава Иса диса ванр'а гот: «Эз р'аст бе хельф вәр'а дьбежьм, эз ьм дәре пез. ⁸ Эв һ'әмуийед кӧ бәри мьн һатьнә

дъз у качах ын, ле пез гөһдарийа ван нэкьрийэ. ⁹ Эз ым дэри. Йе кө бь дэсте мын бьк'эвэ һьндөр', we хьлаз бэ. Эве бьк'эвэ һьндөр', дэрк'эвэ у ч'ере бьбинэ. ¹⁰ Дъз т'эне бона дъзийе, көштъне у цър'кьрьне те. Ле эз һатъмэ кө жийина ван һэбэ, жийина сэр жийине.

¹¹ Эз ым шьване қэнщ. Шьване қэнщ ә'мьре хвэ бона пэзе хвэ дьдэ. ¹² Ле йе п'игар^ф, кө нэ шьван э у пэз жи нэ йе ви йэ, гава дьбинэ гөр те, әw пез дьһелэ у дьр'эвэ. Гөр жи дьк'эвэ нава пез т'ур'-т'ур'и дькэ. ¹³ П'игар дьр'эвэ, чьмки әw п'игар э у ль бэр пез нак'эвэ. ¹⁴ Эз ым шьване қэнщ. Эз йед хвэ нас дькьм у йед мын жи мын нас дькьн, ¹⁵ чава кө Бав мын нас дькэ, эз жи өса ви нас дькьм у ә'мьре хвэ бона пэзед хвэ дьдьм. ¹⁶ Пэзед мынэ дьн жи һэнэ, йед кө нэ ви ахлида нэ. Гэрәке эз вана жи биньм у әве дэнге мын бьбьһен у бьбьһэ кэрик бэр шьванэки. ¹⁷ Бона ве йәке Бав мын һ'ыз дькэ, чьмки эз ә'мьре хвэ дьдьм, wэки эз we диса бьстиньм. ¹⁸ Т'ө кэс ви ә'мьри жь мын настинэ, ле эз хвэха ви дьдьм. һ'өкөме мын һэйэ, эз ви бьдьм у һ'өкөме мын һэйэ диса ви бьстиньм. Мын әв т'эми жь Баве хвэ стандийэ».

¹⁹ Бона ве хэбэрдане диса нава щьһуйада бу дөтирэти. ²⁰ Жь ван гэлэка дьгот: «Әва щьнак'эти^ф йэ у дин э. Чьма һун гөһдарийа ви дькьн?» ²¹ һьнәкед дьн жи дьготьн: «Әва хэбэрдана нэ йа щьнак'этийа йэ. Қэт щьн дькарьн ч'эвед кора вэкьн?»

Нэбавэрийа щьһуйа

²² һьнге ль Оршэлиме Щэжьна^ф Пирозкьрьна П'арьстгәһе* һат у зьвьстан бу. ²³ Иса ль п'арьстгәһе

* 10:22 Бь готьнәкэ дьн: «Бөһөрти-жьбарәкьрьна П'арьстгәһе».

Һewanгәһа Сьлеманда^Ф дьгәр'ийа. ²⁴ Щьһуйа ль дора ви гьрт у же пьрсин: «Һ'эта к'энге те мә шыкеда бьһели? һәгәр тө йи Мәсһ, мәр'а ашкәрә бежә!»

²⁵ Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «Мьн вәр'а гот, ле вә бавәр нәкьр. Әв кьред кө эз бь наве Баве хвә дькьм, әв бона мьн шә'дәтийе дьдьн, ²⁶ ле һун бавәр накьн, чьмки һун нә жь пәзед мьн ьн. ²⁷ Пәзед мьн дәнге мьн дьбьһен, эз жи ван нас дькьм у әв пәй мьн тен. ²⁸ Эз жийина һ'эта-һ'этайе дьдьмә ван у әв т'ө щар өнда набьн у т'ө кәсе ван жь дәсте мьн дәрнәхә. ²⁹ Әвед кө Баве мьн данә мьн, сәр һәр тыштир'а нә* у т'ө кәс нькарә ван жь дәсте Баве мьн дәрхә. ³⁰ Эз у Бав йәк ьн».

³¹ Ль вьр щьһуйа диса кәвьр һьлдан, кө ви бьдьнә бәр кәвьра. ³² Иса ванр'а гот: «Мьн жь Баве гәләк кьред қәнщ нишани вә кьрын. һун бона к'ижан кьри мьн дьдьнә бәр кәвьра?» ³³ Щьһуйа ле вәгәр'анд у готьне: «Әм бона кьред қәнщ тә надьнә бәр кәвьра, ле бона к'ьфьрийа! Чьмки тө мәрвь и, ле хвә дьки Хвәде».

³⁴ Иса ль ван вәгәр'анд у гот: «Нә Қануна вәда ньвисар ә, кө Хвәде гот: «Һун Хвәде нә*»? ³⁵ һәгәр әв ван «Хвәде» һ'әсаб дькә, к'ижанар'а хәбәра Хвәде һатийә дайине (у набә жи кө әв ньвисар бәтал бә), ³⁶ дә ижар һун вһир'а чава дьбежьн: «Тө к'ьфьрийа дьки», йе кө Баве пироз^Ф кьр* у шандә дьнйайе, чьмки мьн гот: «Эз Көр'е Хвәде мә». ³⁷ һәгәр эз кьред Баве хвә накьм, мьн бавәр нәкьн. ³⁸ Ле вәки дькьм, һәгәр һун мьн бавәр накьн жи, һәма

---

* 10:29 Нава дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Баве мьни кө әв данә мьн, сәр һ'әмуйар'а йә».

* 10:34 Зәбур 82:6

* 10:36 Бь готьнәкә дьн: «Бөһөрти-жьбарә кьр, башқә кьр».

бавэрийа хвэ ван кьред кӧ эз дькьм биньн, вэки хун бьзаньбьн у фэ'м кьн, кӧ Бав нава мьнда йэ у эз нава вида мэ». ³⁹ Ынге диса хвэстын кӧ ви быгьрын, ле Иса жь дэсте ван дэрк'эт.

⁴⁰ Иса диса дэрбази ви алийе ч'эме Урдӧне бу у ль we дэре ма, ви щийе кӧ Йуһ'энна пешда дьньхӧманд.

⁴¹ Гэлэк мэрвь дьһатьнэ щэм ви у нав хвэда дьготьн: «Йуһ'энна т'ӧ нишан нэкьр, ле чь тыштед кӧ Йуһ'энна дэрһада ви мэрьвида готьнэ, һ'эму р'аст дэрк'этын». ⁴² У ль we дэре гэлэка бавэрийа хвэ ви ани.

Мьрьна Лазар

11 ¹ Мэрвэк һэбу наве ви Лазар, эв нэхвэш к'эт. Эв жь Бэйтанийе бу, жь ви гӧнде Мэрийэме^ф у хушка we Мэрт'айе. ² Эва эв Мэрийэма^ф бу, йа кӧ р'уне бинхвэш ль Хӧдан дабу у бь п'ор'е хвэ ныгед ви пақьж кьрьбун, эв Лазаре бьре we бу нэхвэш. ³ Ава һэр дӧ хушка Исар'а шаб шандьн у готьн: «Хӧдан, эви кӧ тӧ же һ'ыз дьки нэхвэш э». ⁴ Иса гава эв йэк бьһист, гот: «Эв нэ нэхвэшийа мьрьне йэ, ле бона р'умэта Хвэде йэ, вэки бь we йэке р'умэта Кӧр'е Хвэде бьльнд бэ».

⁵ Иса Мэрт'а, хушка we у Лазаре бьре ван һ'ыз дькьрын. ⁶ Ле гава ви бьһист кӧ Лазар нэхвэш э, эв дӧ р'ожед дьн жи ль ви щийи дэрэнги бу. ⁷ Пэйр'а ви шагьртед хвэр'а гот: «Вэрын эм диса һэр'ьнэ Щьһустане». ⁸ Шагьрта жер'а гот: «Дэрсдар, чэндэк пешда щьһуйа дькьр кӧ тэ бьднэ бэр кэвьра, тӧ диса дьчи we дэре?» ⁹ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Нэ р'ож донздәһ сьһ'эт э? һэгэр йэк р'оже бьгэр'э эв нальк'ӧмэ, чьмки р'онайа ве дьнийе дьбинэ. ¹⁰ Ле һэгэр йэк шэве бьгэр'э, эв дьльк'ӧмэ, чьмки т'эви ви р'онайи т'ӧнэ». ¹¹ Пэй ве хэбэрданер'а эви ванр'а гот:

«Пьсмаме мэ Лазар хэвр'а чуйэ, ле эзе хэр'ым кө ви һ'ышйар кьм». ¹² Шагърта жер'а гот: «Хөдан, һэгэр эв р'азайэ, we р'абэ сэр хвэ». ¹³ Иса дэрһөда мьрьна вида дьгот, ле ван т'ьре^ф кө эв бона р'азана ви дьбежэ. ¹⁴ Ђнге Иса ашкэрэ ванр'а гот: «Лазар мьр. ¹⁵ У эз ша мэ кө нэ ль вьра бум, чьмки эва йэка we бона к'ара бавэрийа вэ бэ. Ле диса вэрын эм хэр'ьнэ щэм ви». ¹⁶ Ђнге Т'умаие кө дьготьне «һэвал-щевии», шагъртед һэвалед хвэр'а гот: «Эм жи хэр'ьн, кө т'эви ви бьмьрын».

Иса йэ р'абуна мьрийа у жийин

¹⁷ Гава Иса чу, ви дит кө иди эв чар р'оже Лазар бу дэфьн кьрьбун. ¹⁸ Бэйтания незики Оршэлиме бу, вэкэ се километьра же дур бу. ¹⁹ Гэлэк щьһу хатьбунэ сэрхвэшийа Мэрт'а у Мэрийэме, бона мьрьна бьре ван.

²⁰ Гава Мэрт'айе бьхист кө Иса те, эв пешийа вида чу, ле Мэрийэм малда ма. ²¹ Мэрт'айе готэ Иса: «Хөдан, һэгэр тө вьр буйайи, бьре мын нэдьмьр. ²² Ле ньһа жи эз заньм тө чь жь Хвэде бьхвази, эве бьдэ тэ». ²³ Иса готэ we: «Бьре тэе жь мьрьне р'абэ». ²⁴ Мэрт'айе ле вэгэр'анд: «Эз заньм Р'ожа Ахрэте, Р'ожа^ф Р'абуне эве р'абэ». ²⁵ Иса готэ we: «Эз ьм р'абун у жийин! Эве кө мын бавэр бькэ, һэгэр бьмьрэ жи we бьжи. ²⁶ У эве кө дьжи у мын бавэр дькэ, эв қэт намьрэ. Тө ве йэке бавэр дьки?» ²⁷ Мэрт'айе вьир'а гот: «Бэле Хөдан, эз бавэр дькьм, кө тө Мэсиһ и, Көр'е Хвэде, йе кө we бьһата дьнийае».

Иса дьгьри

²⁸ Пэй ве готьнер'а, чу гази хушка хвэ Мэрийэме кьр у дьзива готе: «Дэрсдар һатийэ у гази тэ дькэ». ²⁹ Гава кө we бьхист, зу р'абу чу. ³⁰ Иса һе нэк'этыбу гөнд, ле ль ви

шийи мабу, к'идэре Мэрт'а р'асти ши хатьбу. ³¹ Щьһуьед кө маледа т'эви ве бун у ль бэр дьле веда дьһатьн, гава дитьн кө Мэрийэм зу р'абу дэрк'этэ дэрва, данэ пэй ве чун. Ван т'эре кө эв дьчэ сэр т'эрбе быгъри. ³² Гава Мэрийэм гьһиштэ ши щийи кө Иса ле бу, эв дит, хвэ авитэ бэр ньга у готе: «Хөдан, һэгэр тө ль ве дэре буйайи, бьре мын нэдьмыр». ³³ Гава кө Иса ч'эв гьрийе ве у гьрийе щьһуьед кө пер'а хатьбун к'эт, к'эсэра к'ур һате у дьле ши ешйа. ³⁴ У жь ван пьрси: «Вэ эв ль к'ө дэфьн кьрийэ?» Вир'а готьн: «Хөдан, вэрэ у бьбинэ». ³⁵ Иса гьрийа. ³⁶ Ђнге щьһуьа гот: «Дина хвэ бьдьне, чьрас же һ'ыз дькьр!» ³⁷ Жь ван һьнака жи дьгот: «Эви кө ч'эвед йе кор вэкьрын, нькарьбу өса бькьра, кө эв мэрьва жи нэмыра?»

Иса Лазаре мьри сах дькэ

³⁸ Ль сэр ве йэке Иса диса к'ур к'эсэр к'ьшанд у чу сэр т'эрбе. Эв т'эрб шкэфтэк бу у кэвьрэк бэр дэве ве бу. ³⁹ Иса гот: «Ви кэвьри веда кьн». Хушка йе мьри, Мэрт'айе вир'а гот: «Хөдан, иди ньһа бин к'этийе, иро чаре ши йэ мьрийэ». ⁴⁰ Иса готэ ве: «Мын тэр'а нэгот, һэгэр тө бавэр бьки, те р'умэта Хвэде бьбини?» ⁴¹ Ђнге кэвьр веда кьрын. Иса сэре хвэ бьльнд кьр у гот: «Баво, эз зэ'ф р'ази мэ кө тэ дэнге мын бьһист. ⁴² Эз заньм кө тө һэр гав дэнге мын дьбьһейи, ле мын бона хатьре ве щьм'та сэкьни гот, вэки бавэр бькьн кө тэ эз шандьмэ».

⁴³ Пэй ве готьнер'а бь дэнгэки бьльнд кьрэ гази: «Лазар, дэрк'эвэ!» ⁴⁴ Йе мьри жи дэст у п'ийед ши бь к'ьтан к'эфанкьри^ф у сэрч'э'ве ши бь дэстмалэке ньхамти дэрк'этэ дэрва. Иса ванр'а гот: «Ши вэкьн у бьһельн бьра һэр'э».

Шевъра кӧштъна Иса

(Матта 26:1-5; Марқос 14:1-2; Лука 22:1-2)

⁴⁵ Ўннге гэлэк щъһуйед кӧ һатъбунэ щәм Мэрийәме, эв къръна Иса кӧ дитън, бавэрийа хвэ ви анин. ⁴⁶ Ле жь ван һнэк жи чунэ щәм феръсийа у эв къръна Иса ванр'а готън. ⁴⁷ У һннге феръси у сэрәкед к'аһина щъвина^ф гърәгъра гиһандънэ һэв у готън: «Әме чь бькьн? Әва мәръва гэлэк нишана дькә. ⁴⁸ һәгәр әм ви аһа бьһелън, һ'әму we бавэрийа хвэ ви бинън у р'омайи жи we бен, щийе мәйи пироз^ф веран кьн у к'ока мьләте мә жи бинън».

⁴⁹ Йәки жь ван, Қәйафайе кӧ we сале сэрәкк'аһин бу, ванр'а гот: «Һун қәт тыштәки фә'м накън! ⁵⁰ Нә жи дьгьһижънә гьлийа кӧ мәр'а һе дәст дьдә мәръвәк бьмьрә бона щьмә'те, нә кӧ т'әмамайи мьләт онда бә». ⁵¹ Әв йәка әви һ'әмде хвэ нәгот, ле чьмки әв сэрәкк'аһине we сале бу, п'ехәмбәрти^ф кър, кӧ Исайе бәр мьләтва бьмьрә. ⁵² У нә кӧ т'әне бона мьләт, ле бона зар'ед Хвәдейә бәлабуйи жи, кӧ ван быщъвинә у бькә йәк. ⁵³ Ава иди пәй we р'ожер'а шевъра кӧштъна Иса кърън.

⁵⁴ Бона ве йәке Иса иди ашкәрә нава щъһуйада нәдгәр'ийа, ле жь вьр чу бәр'ийе щики незики бажаре кӧ жер'а Әфраим дьготън у т'әви шагъртед хвэ ль we дәре ма.

⁵⁵ Щәжъна щъһуйайә Дәрбазбуне незик бу, гэлэк мәръвәд жь дор-бәра бәри щәжъне һәвраз чунә Оршәлиме, вәки ль гора ә'дәт хвэ бышон-вәшон. ⁵⁶ Ўннге әвана ль we дәре Иса дьгәр'ийан у п'арьстгәһеда дьсәкьнин, жь һәвдӧ дьпърсин: «Һун чь дьбежън? Әве ә'сә нәйе ве щәжъне?» ⁵⁷ Феръси у сэрәкед к'аһина жи

э'мьр дэрхьстьбун, һэгэр кэсэк бьзаньбэ эв ль к'ө дэре йэ, гэрэке гөһе ван пе хьн, вэки эв ви бьгьрын.

Иса Бэйтанийаеда те р'ункьрьне^Ф

(Матта 26:6-13; Маркос 14:3-9)

12¹ Ава шэш р'ож бэри Щэжьна Дэрбазбуне, Иса һатэ Бэйтанийае, ви щийе кө Лазар ле дьма, йе кө Иса эв жь нав мьрийа р'акьрьбу. ² Ль we дэре вана қэдьрэк жер'а кьрын. Мэрт'аие хьзмэтк'ари дькьр, Лазар жи т'эви Иса нава ванда ль сэр сьфре р'уньшьтбу. ³ Ынге Мэрийэме литьрэки р'омайи* бь р'уне нардейи^Ф сафи у бьһа һьлда, сэр ньгед Исада кьр у пе п'ор'е хвэ ньгед ви зьһа кьрын. Бина р'уне нарде мал һьлда. ⁴ Ле жь шагьртед ви йэки, Щьһудайе Исхэрийоти, йе кө we паше нэмамия ви бькьра гот: ⁵ «Чьма эв р'уне нарде сесьд зиви* нэһатэ фьротане, кө ль бэлэнгаза бьһата бэлакьрьне?» ⁶ Эви эв йэк дьгот, нэ кө хэма ви бэлэнгаз бун, ле чьмки эв дьз бу, к'иське п'эра щэм ви бу у чь кө дьк'эте, эви же дьч'опанд.

⁷ Ынге Иса готэ ви: «Жь we к'өлфэте вэгэр'э. Иди чьма ви р'уни һ'эта р'ожа дэфьнкьрьна^Ф мьн хвэй кэ?» ⁸ Фэқире һэр гав т'эви вэ бьн, ле эзе һэр гав т'эви вэ нибьм».

Шешьра көштьна Лазар

⁹ Жь щьһуйа гэлэка бьһист кө Иса ль we дэре йэ һатьн. Эв нэ кө т'эне бона Иса һатьн, ле вэки Лазаре кө жь нав

---

* 12:3 «Литьрэки р'омайи» ынге вэкэ 325 гьраме ньһа бу.

* 12:5 «Сесьд зив» ынге вэкэ хэбата п'алэки т'эмамия сале бу.

* 12:7 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «Бьра ви р'уни бона р'ожа дэфьнкьрьна мьн хвэй кэ».

мърийа р'акърийэ жи бьбиньн. ¹⁰ Ынге сэрэкед к'аһина шевърин кӧ Лазар жи бькӧжън, ¹¹ чьмки р'уйе вида гэлэк щьһу дьчун бавэрийа хвэ Иса данин.

Иса бь р'умэт дьк'эвэ Оршэлиме

(Матта 21:1-11; Маркос 11:1-11; Лука 19:28-40)

¹² Р'ожа дьне э'лалэтэкэ гьран кӧ хатъбу щэжьне, гава бьһист кӧ Иса те Оршэлиме, ¹³ вана ч'ьрълед хӧрме һьлдан чунэ пешийа ви у кьрӧнэ қир'ин:

«Һосанна^Ф! Бьмбарэк э эве кӧ бь наве Хӧдан те*,
П'адше Исраеле!»

¹⁴ Иса щэ'шькэк дит у ле сийар бу, чава нъвисар э:

¹⁵ «Нэтьрсэ бажаре Сийоне^Ф».

Ва йэ п'адше тэ те, ль щэ'шька к'эре сийар буйи^{**}.

¹⁶ Шагъртед ви пешийе эва йэка фэ'м нэкрьн, ле гава Иса к'этэ р'умэта хвэ, ынге һатэ бира ван, кӧ эв йэк бона ви хатъбу нъвисаре у бона ви эва йэка кьрӧн. ¹⁷ Эв щьмэ'та кӧ ынге т'эви ви бу, гава ви Лазар жь мьрӧне р'акър у э'мьр кьр кӧ жь гор'е дэре, шэ'дэтийа ве йэке дьда. ¹⁸ Бона ве йэке щьмэ'т пешийа вида чу, чьмки вана бьһистъбу кӧ эви эва нишана кьрийэ. ¹⁹ Ферьсийа жи һэвр'а дьгот: «Һун дьбиньн эва йэка жь қэвата мэ дэр э. Ва т'эмамия дьнийае пэй ви чу!»

Ынэк йунан ль Иса дьгэр'ьн

²⁰ Нав ванда чэнд йунан^Ф жи һэбун, кӧ бона һ'эбандьне щэжьнеда һэвраз чубунэ Оршэлиме. ²¹ Эвана һатӧнэ щэм

---

* 12:13 Зэбур 118:25-26.

* 12:15 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Қиза Сийоне».

** 12:15 Зэкэрийа 9:9.

Филипойе жь бажаре Бэйтсайда Щэлиле һиви же кърн у готъне: «Эм холам, эм дьхвазьн Иса бьбиньн». ²² Филипо чу эва йэка Эндравьср'а гот, Эндравьс у Филипо жи чун Исар'а готън. ²³ Иса ль ван вэгэр'анд у гот: «Эв сьһ'эта кө Көр'е Инсане бе р'умэткъръне пер'а гьһишт. ²⁴ Эз р'аст бе хельф вэр'а дьбежъм, һэгэр һ'эба геньм нэк'эвэ эрде у нэмьрэ, эве т'эне бьминэ, ле һэгэр эв бьмьрэ, we гэлэк бэр бьдэ. ²⁵ Йе кө э'мьре хвэ һ'эз дькэ, эве онда кэ, ле эве кө ль ве дьнйайе дьжэнэ э'мьре хвэ, эв ви бона жийина һ'эта-һ'этайе хвэй дькэ. ²⁶ Эве кө бьхвазэ мьнр'а хьзмэтк'арийе бькэ, бьра пэй мьн бе. Эз ль к'ө дэре бьм, хьзмэтк'аре мьн жи we ль we дэре бэ. һэгэр йэк мьнр'а хьзмэтк'арийе дькэ, Бав жи we қэдъре ви бьгьрэ.

Иса мьръна хвэ э'лам дькэ

²⁷ Ньһа агър дьле мьн к'этийэ. Эз чь бежъм? Бежъм: «Баво, мьн жь ве сьһ'эте хьлаз кэ»? Нэ эз бона ве сьһ'эте һатъмэ? ²⁸ Баво, наве хвэ бьльнд кэ». һьнге дэнгэк жь э'змен һат: «Мьн бьльнд кър у эзе диса бьльнд кьм!»

²⁹ Эв э'лалэта кө ль вьр сэкьнибу дьбьһист гот: «Гөр'инийа э'змен бу». һьнэка жи дьгот: «Мьльйак'этэки т'эви ви хэбэр да». ³⁰ Иса щаб да у гот: «Эва дэнга бона мьн нэһат, ле бона вэ. ³¹ Ньһа йэ вэхте диwana ве дьнйайе, ньһа we сэрwere ве дьнйайе бе авитьне дэрва. ³² Гава эз жь эрде бэрбь жор бемэ һьлдане, эзе һ'эмуйа бэрбь хвэ бьк'ьшиньм». ³³ Эви бь ве готъне дьда фэмкъръне, кө эве бь чь щур'эи бьмьрэ.

³⁴ һьнге э'лалэте ле вэгэр'анд у готе: «Мэ жь Қануне бьһистийэ кө Мэсиһе һ'эта-һ'этайе бьминэ. Иди тө чава дьбежи: «Гэрэке Көр'е Инсан бэрбь жор бе һьлдане»? К'и йэ эв «Көр'е Инсан?»» ³⁵ Иса ванр'а гот: «һьнэк вэхт жи

р'онайи we т'эви wэ бэ. h'эта кө р'онайи т'эви wэ йэ, бьмэшьн, нэбэ кө тэ'ри сэр wэда бе. Эwe кө тэ'рийеда дьмэшэ, эw ньзанэ к'ода дьчэ. ³⁶ h'эта кө р'онайи т'эви wэ йэ, бawэрийа хwэ р'онайе биньн, wэки hун бьбьнэ зар'ед р'онайе».

Нэбawэрийа щьhуйа

Гава Иса эв йэкана готьн чу у хwэ жь бэр ван wэшарт. ³⁷ Сэр haqас нишанар'a кө wi ль бэр ван кьрьн, ле wана диса бawэрийа хwэ ль wi нэданин. ³⁸ Эв йэк aha бу, wэки эw готьна Ишайа п'ехэмбэр бе сери:

«Хөдан, к'е бawэрийа хwэ we хэбэра кө мэ гот ани?

У зэнда Хөдан к'ева э'йан бу?»*

³⁹ Бона we йэке wана нькарьбу бawэр бькьрана, чьмки Ишайа aha жи готийэ:

⁴⁰ «Хwэде ч'э'вед ван кор кьрьн

у ава р'эш ани сэр h'ьше ван,

wэки бь ч'э'ва нэбиньн,

бь h'ьша фэ'м нэкьн

у вэнэгэр'ьн кө эз ван qэнц кьм»*.

⁴¹ Ишайа aha гот, чьмки wi р'умэта Иса дит у ль сэр wi хэбэр да. ⁴² Ле бэле диса жи жь сэрwера гэлэка бawэрийа хwэ ль wi анин. Ле жь тьрса ферьсийа, ль хwэ мөкөр' нэдьхатьн, кө жь к'ьниште нэйенэ дэрхьстьне. ⁴³ Ль ван he хwэш дьхат кө мэрьв пэсьне ван бьдьн, нэ кө Хwэде.

---

* 12:38 Ишайа 53:1.

* 12:40 Ишайа 6:10.

Готъна Иса һ'акъме Р'ожа Ахрәте йә

⁴⁴ Һынге Иса бь дэнгәки бьльнд гот: «Әве кӧ бавәрийа хвә мьн тинә, әв мьн бавәр накә, ле йе кӧ эз шандьмә. ⁴⁵ У әве кӧ мьн дьбинә, йе кӧ эз шандьмә дьбинә. ⁴⁶ Эз чава р'онайидар хатъмә дьнйайе, вәки һәр кәсе кӧ бавәрийа хвә мьн бинә, тә'рийеда нәминә. ⁴⁷ Һәгәр йәк готъна мьн бьбьһе у нәқәдинә, эз диwana ви накъм. Эз нәһатъмә кӧ диwana дьнйайе бькъм, ле вәки дьнйайе хьлаз към. ⁴⁸ Әве кӧ мьн т'әхсир^ф дькә у готънед мьн қәбул накә, йәк һәйә кӧ we диwana ви бькә, ава готи әв готъна кӧ мьн готийә, әве Р'ожа Ахрәте диwana ви бькә. ⁴⁹ Чьмки мьн хвәсәрихвә нәготън, ле Баве кӧ эз шандьмә, әви т'әми дайә мьн кӧ эз чь бежъм у чь хәбәр дьм. ⁵⁰ У эз заньм кӧ т'әмийа ви жийина һ'әта-һ'әтайе йә. Ава чь кӧ эз дьбежъм, чава Баве готийә мьн эз ӧса дьбежъм».

Т'әми у готънед Исайә ахьрийе

Иса ньгед шагьрта дьшо

13 ¹ Бәри Щәжьна Дәрбазбуне, Иса заньбу кӧ сьһ'әта ви пер'а гьһиштиә кӧ жь ве дьнйайе дәре у һәр'ә щәм Баве. Әви һ'әмуйед хвәйә кӧ ве дьнйайеда һ'ьз кьрьбун, һ'әта дәрәща һәрә бьльнд жи әв һ'ьз кьрьн.* ² Вәхте шивхварьне, Мирещьн қәлпе хьраб авитә дьле Щьһудайе кӧр'е Шьмһ'уне Исхәрйоти, кӧ нәмамия Иса бькә. ³ Иса заньбу кӧ Баве һәр тышт дайә дәсте ви, әв жь щәм Хвәде һатийә у we диса вәгәр'ә щәм Хвәде. ⁴ Һынге

---

* 13:1 Аһа жи те фәмкьрьне: «У һ'әта хьлазийе жи әв һ'ьз кьрьн».

эw жь сэр шиве р'абу, п'оте хwэ дани алики у п'ешгирэк
 һлда ль пышта хwэ гьреда. ⁵ Паше ав кьрэ т'эште у
 дэстпекьр ньгед шагьртед хwэ шуштън у бь п'ешгира
 гьредаи зьһа кьрн. ⁶ Гава дор гьһиштэ Шьмһ'ун-Пэтрус,
 эwi готе: «Хөдан, те ньгед мьн бышойи?» ⁷ Иса ле
 вэгэр'анд у готе: «Эз ньһа чь дькьм тө фэ'м наки, ле
 паше те фэ'м бьки». ⁸ Пэтрус жер'а гот: «Т'ө цар те ньгед
 мьн нэшойи!» Иса ле вэгэр'анд у готе: «һэгэр эз ньгед тэ
 нэшом, п'ара тэ we т'эви мьн т'өнэбэ». ⁹ Шьмһ'ун-Пэтрус
 wir'а гот: «Хөдан, кө өса йэ нэ т'эне ньгед мьн, ле дэст у
 сэре мьн жи бышо!» ¹⁰ Иса готе: «Эwe кө һатийэ шуштъне,
 пештьри ньга, wэки майин нэ һ'эwщэ йэ дэрэкэ дьн бе
 шуштъне. Эw хwэха т'эмам-пева паqьж э. һун паqьж ьн,
 ле нэ кө һ'эму». ¹¹ Чьмки Иса заньбу к'и we нэмамииа wi
 бькэ, бона we йэке гот: «һун һ'эму нэ паqьж ьн».

¹² Гава ньгед ван шуштън, п'оте хwэ авитэ сэр хwэ у
 диса ль сэр сьфре р'унышт. Жь ван пьрси: «Гэло һун
 заньн кө мьн бона wэ чь кьр? ¹³ һун мьн Дэрсдар у Хөдан
 һ'эсаб дькьн, һун р'аст дькьн, эз һэма өса жи һэмэ. ¹⁴ Аwa
 һэгэр мьн бь we Хөдан у Дэрсдарийа хwэва ньгед wэ
 шуштън, гэрэке һун жи ньгед һэвдө бышон. ¹⁵ Мьн нэхшэк
 нишани wэ кьр, wэки чава мьн бона wэ кьр, һун жи өса
 бькьн. ¹⁶ Эз р'аст бе хельф wэр'а дьбежьм, хөлам жь ахайе
 хwэ нэ мәстър э, нэ жи йе кө һатийэ шандьне жь йе кө
 эw шандийэ мәстър э. ¹⁷ һэгэр һун we йэке заньн, һуне
 хwэзьли бьн гава бьqэдиньн.

Иса гьртъна хwэ дьдэ э'йанкьрьне

(Матта 26:20-25; Марqос 14:17-21; Луqа 22:21-23)

¹⁸ Эз бона wэ һ'эмуийа набежьм, чьмки эз заньм мьн
 к'ижан бьжартънэ. Ле гэрэке ньвисар бе сери:

«Йе кӧ нане мьн хвар
п'эһ'ин авитэ мьн»*.

¹⁹ Эз ньһава, һе бэри қәwьмандьне ван тышта wэр'a дьбежым, wэки, гава бьқәwьмьн һун бawэр бькьн, кӧ ЭЗ ЭW БМ*. ²⁰ Эз р'аст бе хельф wэр'a дьбежым, әwe кӧ wi қәбул кә, к'ижани кӧ эз дышиньм, әw мьн қәбул дькә у әwe кӧ мьн қәбул дькә, йе кӧ эз шандьмә қәбул дькә».

²¹ Иса гава әва йәка гот, р'өһ'да гәләки қьлқьли, wi ашкәрә шә'дәти да у гот: «Эз р'аст бе хельф wэр'a дьбежым, йәки жь wә we нәмамыйа мьн бькә».

²² Шагьрта шашмайи ль һәвдӧ ньһер'и, гәло әw бона к'е дьбежә. ²³ Йәки жь шагьртед wi, йе кӧ Иса же һ'ыз дькьр, хwә авитьбу һ'әмеза Иса. ²⁴ Шьмһ'ун-Пәтрус wir'a бь ч'ә'ва дькьр кӧ бьпьрсә: «К'а әw бона к'е дьбежә». ²⁵ Әwi жи хwә да бәр синге Иса пьрси: «Хӧдан, әw к'и йә?»

²⁶ Иса щаб да у гот: «Әw ә, йе кӧ эз ви пә'рийе нан хварьнеда кьм бьдьме». У пә'рийе нан хварьнеда кьр, да Щьһудайе кӧр'е Шьмһ'уне Исхәрйоти. ²⁷ Әwi һәма чава пә'ри жь дест гьрт, Мирещьн к'әтә нава wi. Иса wir'a гот: «Те чь бьки зу бькә». ²⁸ Ле йед кӧ ль сәр сьфре р'уньшьтбун, т'ӧ кәси фә'м нәкьр, кӧ әwi чьма wir'a аһа гот. ²⁹ һьнәка т'ьре кӧ к'иське п'әра щәм Щьһуда йә, Иса wir'a дьбежә: «Тьштед щәжьнеда мәр'a лазьм ьн бьк'ьр'ә», йан жи «тьштәки бьдә бәләнгаза». ³⁰ Әwi жи гава әw пә'ри һьлда, пер'a-пер'a дәрк'әтә дәрва. Иди шәв бу.

* 13:18 Зәбур 41:9.

* 13:19 Шьровәкьрне бьн р'еза Йун'әнна 8:58-да бьхуньн.

Т'эмийа ну: Жь һөвдө һ'ыз бькьн

³¹ Гава эw дэрк'этэ дэрва, Иса гот: «Ньһа Көр'е Инсан һатэ р'умэткьрьне у Хwәде жи бь wi һатэ р'умэткьрьне. ³² һэгэр Хwәде пе wi һатэ р'умэткьрьне, Хwәде жи we пе хwә wi р'умэт кә у зутьре we wi р'умэт кә. ³³ Лаwно! Эз гэләк wәхт т'эви wә наминьм. һуне ль мьн бьгэр'ьн, ле ньһа эз wәр'а дьбежьм, чава кә мьн щьһуйар'а жи гот, һун нькарьн бенә wi щийе кә эз дьчье.

³⁴ Эз т'эмикә ну дьдьмә wә: һөвдө һ'ыз бькьн. Чава кә мьн һун һ'ыз кьрьн, һун жи өса һөвдө һ'ыз бькьн. ³⁵ Бь ве йәке һ'эмуйе заньбьн һун шагъртед мьн ьн, һэгэр һун һөвдө һ'ыз бькьн».

Иса дәрһәқа инк'арийа Пәтрусда дьбежә

(Матта 26:31-35; Марқос 14:27-31; Луқа 22:31-34)

³⁶ Шьмһ'ун-Пәтрус готә wi: «Хөдан, те к'ода һәр'и?» Иса ле вәгәр'анд у готе: «Wi щийе кә эз дьчье, тә ньһа нькари пәй мьн бейи, ле паше те пәй мьн бейи». ³⁷ Пәтрус готә wi: «Хөдан, чьма эз ньһа нькарьм пәй тә бем? Эзе ә'мьре хwә жи бона тә бьдьм». ³⁸ Иса ле вәгәр'анд у готе: «Те ә'мьре хwә бона мьн бьди? Эз р'аст бе хельф тәр'а дьбежьм, һе дик банг нәдаи те се щара мьн инк'ар ки.

Р'ийа кә дьбә бәрбь Баве

14 ¹ Бьра дьле wә нәқьлқьлә. Хwәде бawәр бькьн у мьн жи бawәр бькьн. ² Мала Баве мьнда гэләк щийед майине һәнә, эз ньһа дьчьм wәр'а щи һазьр кьм. һэгэр өса нибуяа, мьн wәр'а нәдьгот? ³ Гава эз һәр'ьм у wәр'а щи һазьр кьм, әзе диса бем у wә бьбьмә щәм хwә,

wэки эз ль к'ö бьм, хун жи ль we дэре бьн. ⁴ хун р'ийа wi щийе кö эз дьчьме заньн».

⁵ Т'ума жер'а гот: «Хöдан, эм ньзаньн тö к'öда дьчи, эме чава р'е бьзаньбьн?» ⁶ Иса wir'а гот: «Эз ьм, р'е, р'асти у жийин. Т'эне пе мьн йэк дькарэ бе щэм Баве. ⁷ һэгэр wэ эз нас кьрьмэ, хуне Баве мьн жи нас бькьн.* Аwa жь вьр шунда хун wi нас дькьн у wэ эw дитийэ».

⁸ Филипо жер'а гот: «Хöдан, к'а Баве нишани мэ кэ, бэси мэ йэ!» ⁹ Иса жер'а гот: «Филипо! һақас wэхт эз т'эви wэ мэ у he тö мьн нас наки? Йе кö эз дитьмэ, Бав дитийэ. Тö чава дьбежи: «Баве нишани мэ кэ»? ¹⁰ Тö бawэр наки кö эз нава Баведэ мэ у Бав нава мьнда йэ? Эв хэбэред кö эз wэр'а дьбежьм, нэ кö хwэсэрихwэ дьбежьм, ле эw Баве кö нава мьнда дьминэ, эw э кö йа хwэ дькэ. ¹¹ Мьн бawэр бькьн, кö эз нава Баведэ мэ у Бав жи нава мьнда йэ. Ле һэгэр на, һэма пе ван кьред мьн бawэр бькьн. ¹² Эз р'аст бе хельф wэр'а дьбежьм, эwe кö мьн бawэр бькэ, эw кьред кö эз дькьм, эwe хwэха жи бькэ. У жь ван кьра мәстър жи we бькэ, чьмки эз дьчьмэ щэм Баве хwэ. ¹³ Пе наве мьн хун чь бьхwазьн, эзе бькьм, wэки Бав пе Көр' бе р'умэткьрьне. ¹⁴ һэгэр хун пе наве мьн тыштэки бьхwазьн эзе бькьм.

Иса соз дьдэ кö Р'öһ'e Пироз бьшинэ

¹⁵ һэгэр хун мьн һ'эз дькьн, хуне т'эмийед мьн хwэй кьн. ¹⁶ Эзе жи жь Баве ниви кьм у эwe Пыштованэки дьн бьдэ wэ, wэки һ'эта-һ'этайе т'эви wэ бьминэ. ¹⁷ Эw э эw Р'öһ'e*

---

* 14:7 Нав дэстньвисаред һьнэкада аһа йэ: «һэгэр wэ эз нас бькьрама, wэйе Баве мьн жи нас бькьра».

* 14:17 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «Р'öһ'e Р'астийе кö дьняа нькарэ wi қэбул кэ».

кө р'астийе э'лам дькэ у дьняа нькарэ ши қэбул кэ, чьмки нэ ши дьбинэ у нэ жи ши нас дькэ. Ле һун ши нас дькын, чьмки эw т'эви wэ дьминэ у we нава wэда бэ.

¹⁸ Эз wэ севиф наһельм, эзе диса сэр wэда бем. ¹⁹ Ђнэки шунда иди дьняйе мьн нэбинэ, ле һуне мьн бьбиньн. Чьмки эз дьжим, һуне жи бьжин. ²⁰ We р'оже һуне бьзаньбьн кө эз нава Баве хwэда мэ, һун нава мьнда нэ у эз жи нава wэда мэ.

²¹ Эwe кө т'эмийед мьн қэбул дькэ у wan хwэй дькэ, эw э йе кө мьн һ'ыз дькэ. У эwe кө мьн һ'ыз дькэ, эwe жь алийе Баве мьнда бе һ'ызкьрне. Эзе жи ши һ'ыз бькьм у хwэ wива э'йан кьм».

²² Щьһудаф, нэ йе Исхэрийоти готэ ши: «Хөдан, эwe чава бэ, кө те хwэ мэва э'йан ки, ле дьняйева на?»

²³ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Һэр кэсе кө мьн һ'ыз бькэ, we готьна мьн хwэй кэ, Баве мьне жи ши һ'ыз бькэ у эме бенэ щэм ши, т'эви ши бьминьн. ²⁴ Эwe кө мьн һ'ыз накэ, эw готьнед мьн хwэй накэ. Эве готьна кө һун дьбьһен нэ йа мьн э, ле йа Баве мьн э, кө эз шандьмэ. ²⁵ Эз ван тышта wэр'а дьбежьм, һэла һе кө эз ль щэм wэ мэ. ²⁶ Ле Пьштован, ава готи Р'өһ'еф Пироз, кө Бав we бь наве мьн бьшинэ, эwe wэ һини һ'эму тышти кэ у һэр тыштед кө мьн wэр'а готьнэ, we бинэ бира wэ.

²⁷ Эз э'дьялайийе wэр'а дьһельм, we э'дьялайийа хwэ дьдьмэ wэ. Эз өса надьм чава кө дьняа дьдэ wэ. Бьра дьле wэ нэқьлқьлэ у нэтьрсьн! ²⁸ Wэ бьһист кө мьн wэр'а гот: «Эзе һэр'ьм, ле диса сэр wэда бем!» һэгэр wэ эз һ'ыз бькьрама, һуне ша бьбуна кө эз дьчьмэ щэм Баве, чьмки Бав сэр мьнр'а йэ. ²⁹ У ньһа эв йэкана мьн бэри қэwьмандьне wэр'а готьн, wэки гава эw йэк бьқэwьмьн, һун баwэр бькьн. ³⁰ Иди эзе т'эви wэ гэлэки хэбэр нэдьм,

чъмки ва йә сәрwere ве дьнайае те. Н'өкөме ви қәт сәр мьн т'өнә, ³¹ ле бьра дьняа бьзаньбә wәки эз Баве һ'ыз дькьм у Баве чава т'әми ль мьн кьрийә эз өса дькьм.

Р'абьн, әм жь вьр һәр'ьн.

К'ола тьрийейә р'аст

15 ¹ Эз ьм к'ола тьрийейә р'аст, Баве мьн жи р'эзван ә. ² һәр ч'ьрълә мьнва кө бәр надә әw дьбрьә. Ле әw ч'ьрълә кө бәр дьдә жь чьрпийа пақьж дькә, wәки һе гәләки бәр бьдә. ³ һун иди пақьж ьн бь wan хәбәрәд кө мьн wәр'а готьнә. ⁴ Нав мьнда бьминьн, эз жи нав wәда. Чава ч'ьръл хwәха нькарә бәр бьдә, һәгәр к'олева нәминә, өса жи һун нькарьн, һәгәр мьнва нәминьн.

⁵ Эз ьм к'ола тьрийе, һун жи ч'ьръл ьн. Әwe кө мьнва дьминә у эз жи wива дьминьм, әwe гәләки бәр бьдә. Чъмки бейи мьн һун нькарьн т'ө тышти бькьн. ⁶ һәгәр йәк мьнва нәминә, әw мина ч'ьръләки weда авити йә, кө һ'ышк дьбә. У т'оп дькьн давежьнә нава егьр дьшәwьтиньн. ⁷ һәгәр һун нава мьнда бьминьн у готьнед мьн жи нава wәда бьминьн, һун чь дьхwазьн бьхwазьн, we wәр'а бе дайине. ⁸ Бь ве йәке Баве мьне бе р'умәткьрьне, гава һун пе гәләк бәрдайине бьдьнә к'ьфше, кө һун бунә шагьртед мьн.

⁹ Бав чава мьн һ'ыз дькә, эз жи өса wә һ'ыз дькьм. һ'ызкьрьна мьнда бьминьн. ¹⁰ һәгәр һун т'әмийед мьн хwәй кьн, һуне һ'ызкьрьна мьнда бьминьн, чава кө мьн т'әмийед Баве хwә хwәй кьрьн у һ'ызкьрьна wида дьминьм. ¹¹ Мьн әв йәк wәр'а готьн, wәки шабуна мьн нава wәда бьминә у шабуна wә т'әмам бә. ¹² Әв ә т'әмийа мьн: һәвдө һ'ыз бькьн, чава кө мьн һун һ'ыз кьрьн. ¹³ Т'ө һ'ызкьрьн сәр we һ'ызкьрьнер'а т'өнә, кө йәк ә'мьре хwә

бэр достед хwэва бьдэ. ¹⁴ хун достед мьн ын, хэгэр хун ван т'эмийед кө эз дьдмэ wэ хwэй дькын. ¹⁵ Жь вьр шунда эз wэ «хөлам» h'эсаб накьм, чьмки хөлам наш пе т'өнэ кө ахайе ви чь дькэ. Мьн хун дост h'эсаб кьрын, чьмки хэр тыштед кө мьн жь Баве хwэ бьхистьн wэва данэ э'йанкьрыне. ¹⁶ Нэ кө wэ эз бьжартьм, ле мьн хун бьжартьн у к'ьфш кьрын, wэки хун хэр'ын бэр бьдьн у бэре wэ бьминэ. Һынге хун чь кө пе наве мьн жь Баве бьхwазьн, эwe бьдэ wэ. ¹⁷ Эз т'эмийа ве йэке дьдм, wэки хун хэвдö h'ыз бькын.

Нэйартийа дьнийае

¹⁸ хэгэр дьняя бьжэнэ wэ, бьзаньбьн кө бэри wэ жэнийайэ мьн. ¹⁹ хэгэр хун п'ара дьнийае буна, дьнийае йед хwэ h'ыз бькьра. Ле мьн хун жь дьнийае бьжартьнэ, хун нэ п'ара дьнийае нэ, лэма дьняя дьжэнэ wэ. ²⁰ We хэбэра кө мьн wэр'a готийэ биньнэ бира хwэ, кө: «Хөлам нэ сэр ахайе хwэр'a йэ». хэгэр эз зерандьмэ, we wэ жи бьзериьн. хэгэр готьна мьн хwэй кьрынэ, we готьна wэ жи хwэй кын. ²¹ Ле ван h'эму тышта бона наве мьн we биньнэ сэре wэ, чьмки ви нас накьн, йе кө эз шандьмэ.

²² хэгэр эз нэһатама у мьн ванр'a хэбэр нэда, гөнед ване т'өнэбуя. Ле ньһа эw нькарын бежын кө эмэ бегөнэ нэ. ²³ Эwe кө дьжэнэ мьн, эw дьжэнэ Баве мьн жи. ²⁴ хэгэр мьн нав wанда нэкьрана, эw кьред кө т'ö кэси нэкьрынэ, гөнед ване т'өнэбуна. Ле ньһа дитьн, һын жэнийанэ мьн, һын жи Баве мьн. ²⁵ Ле бэле эв йэк бу, wэки эw готьна кө Qануна wанда һатийэ ньвисаре бе сери:

«Шцики бадихэwa^ф жэнийанэ мьн»*.

* 15:25 Зэбур 35:19; 69:4.

²⁶ Гава эw Пыштован бе, к'ижани эзе жь Баве wэр'а бышиньм, эw P'öh'e kö we p'астийе wэр'а гъли кэ, йе kö жь Баве дэрте, һынге эwe бона мын шэдэтийе бьдэ. ²⁷ हुने жи шэдэтийе бьдын, чьмки сэре серида हुн т'эви мын бунэ.

16 ¹ Мын эв тышт wэр'а готын, wэки हुн п'ышк^ф нэбьн. ² Эwe wэ жь к'ьништа дэрхьнэ дэрва. Wэхте жи бе, wэки к'и kö wэ бькөжэ жи, we һ'есаb кэ kö эw Хwэдeр'а qöльх дькэ. ³ We ван тышта бькьн, чьмки wана нэ Бав нас кьр у нэ жи эз нас кьрм. ⁴ Ле бэле мын эв йэкана wэр'а готын, wэки гава эw wэхт бе, हुн биньнэ бира хwэ kö мын эв йэкана wэр'а готынэ.

К'аре P'öh'e Пироз

Мын сэре серида эв тышт wэр'а нэготын, чьмки эз т'эви wэ бум. ⁵ Ле ньһа эз дьчьмэ щэм йе kö эз шандьмэ у жь wэ т'ö кэс жь мын напырсэ: <Те к'ода һэр'и?> ⁶ Мын kö эв йэк wэр'а гот, лэма дьле wэ к'эсэрева т'ьжи буйэ. ⁷ Ле бэле эз p'астийе wэр'а дьбежьм, бона wэ һе р'ьнд э kö эз һэр'ьм. һэгэр эз нэчьм, Пыштован we нэје щэм wэ, ле һэгэр эз һэр'ьм, эзе wi бышиньмэ щэм wэ. ⁸ Гава эw бе, эwe гөнед мэрьвед дьне бьдэ р'уйе ван, p'астийе ль бэр ван вэкэ у диwана Хwэде ванва эйан кэ. ⁹ Бона гөна we эйан кэ, чьмки эwана бawэрийа хwэ мын найнын. ¹⁰ Бона p'астийе we эйан кэ, чьмки эз дьчьмэ щэм Баве хwэ у иди हुне мын нэбиньн. ¹¹ Бона диwана Хwэде we эйан кэ, чьмки диwана сэрwере we дьнйайе буйэ.

¹² һе гэлэк тышт һэнэ kö эз wэр'а бежьм, ле ньһа हुн нькарьн ван бьбьн. ¹³ Ле гава эw P'öh'e P'астийе бе, эwe wэ бэрбь т'эмамыйа p'астийе бьбэ. Чьмки эwe нэ kö

хвэсэрихвэ хэбэр дэ, ле чь кө бьбьне, эве we йэке бежэ у тыштед кө һе нэқэвьминэ we wэр'a гьли кэ. ¹⁴ Эве р'умэта наве мын бьльнд кэ, чьмки эве жь мын бьстинэ у wэр'a гьли кэ. ¹⁵ һэр тыштед Баве кө һэнэ эв йед мын ын. Лэма мын гот, кө Р'өһ'е жь мын бьстинэ у wэр'a гьли кэ.

Бэрхвэк'этын у шабун

¹⁶ һьнэки шунда һуне мын нэбиньн у диса һьнэки шунда һуне мын бьбиньн». ¹⁷ Ль вьр шагъртед wi һьнэка һэвдөр'a готын: «Эва чь готын э кө эв мэр'a дьбежэ? <һьнэки шунда һуне мын нэбиньн> у диса <һьнэки шунда һуне мын бьбиньн>. Дьбежэ жи кө: <Эзе һэр'ьмэ щэм Баве?» ¹⁸ У вана дьгот: «Эв <һьнэк вэхт> кө дьбежэ, эв чь йэ? Эм ф'эм накьн кө эв чь дьхвазэ бежэ».

¹⁹ Иса заньбу кө эв дьхвазьн же бьпърсьн, һьнге ванр'a гот: «һун бона ве готьна мын жь һэв дьпърсьн, кө мын гот: <һьнэки шунда һуне мын нэбиньн> у диса <һьнэки шунда һуне мын бьбиньн>? ²⁰ Эз р'аст бе хельф wэр'a дьбежьм, һуне шин у гьри бьн, ле дьнйайе ша бэ, һуне бэр хвэ к'эвьн, ле бэрхвэк'этна вэйе бьбэ шабун. ²¹ Гава жьнэк дьк'эвэ бэр зар'е, щэфе дьк'ьшинэ, чьмки сьһ'эта we пер'a гьһиштийэ. Ле гава зар' жер'a дьбэ, иди щэфа найе бире жь дэст we шабуне, кө мэр'ик һатэ дьне. ²² Р'аст э һун жи ньһа бэр хвэ дьк'эвьн, ле эзе вэ диса бьбиньм у дьле вэйе бь эшқ у шабунева т'ьжи бэ у т'ө кэсе we шабуне жь вэ нэстинэ. ²³ Эве р'оже һуне жь мын т'ө тышти нэпърсьн. Эз р'аст бе хельф wэр'a дьбежьм, кө һун пе наве мын чь жь Баве бьхвазьн, эве бьдэ вэ. ²⁴ һ'эта ньһа вэ пе наве мын т'ө тышт нэхвэстийэ. Бьхвазьн, һуне бьстиньн, өса вэки шабуна вэ т'эмам бэ.

Мьн дьняа бьндэст кьр

²⁵ Мьн эв йэкана вэр'а бь мэсэла готьн. Вэхте бе эзе иди бь мэсэла вэр'а хэбэр нэдьм, ле ашкэрэ дэрһэда Баведа вэр'а бежьм. ²⁶ Ве р'оже хуне пе наве мьн бьхвазын у эз вэр'а набежьм кё эзе бона вэ ниви жь Баве бькьм. ²⁷ Бав хвэха вэ һ'ыз дькэ, чьмки вэ эз һ'ыз кьрм у бавэр кьр кё эз жь щэм Хвэде һатьмэ. ²⁸ Эз жь Баве қэтийам у һатьмэ дьняйе. Диса эз дьняйе дьһельм у дьчьмэ щэм Баве».

²⁹ Шагьртед ви готьне: «Ва йэ тө ньһа ашкэрэ хэбэр дьди, нэ кё пе мэсэла. ³⁰ Ньһа эм фэм дькьн, кё тө һэр тышти зани у нэ һ'эвщэ йэ кё жь тэ бьпърсьн, тө пешда щабе дьди. Бона ве йэке эм бавэр дькьн, кё тө жь щэм Хвэде һатийи».

³¹ Иса ванр'а гот: «Ньһа хун бавэр дькьн? ³² Ава вэхте бе у һатийэ жи, кё хуне бэла-бэлайи бьн, һэр кэсе һэр'э щийе хвэ у мьн т'эне бьһелэ. Ле эз нэ т'эне мэ, чьмки Бав т'эви мьн э. ³³ Мьн эв йэкана вэр'а готьн, вэки пе мьн хун хвэе э'дьялайие бьн. хуне дьняйеда тэнгасийе^Ф бьбиньн, ле мерхас бьн! Мьн дьняа кьрэ бьндэсте хвэ».

Иса бона бавэрмэнда дёа дькэ

17 ¹ Чахе Иса эв йэкана готьн, бэре хвэ э'зменда кьр у гот: «Баво, вэхт пер'а гьһиштиё. Көр'е хвэ р'умэт кэ, вэки Көр' жи тэ р'умэт кэ. ² Тэ һ'өкөме ль сэр т'эмамия мэрьвайе да ви, вэки жийина һ'эта-һ'этайе бьдэ һ'эмуйед кё тэ данэ ви. ³ Эв э жийина һ'эта-һ'этайе, вэки эв тэ нас кьн, чава Хвэдеје р'асти бешьрики-беһэвал у өса жи Иса Мэсиһе кё тэ шандийэ. ⁴ Мьн тө ль сэр р'уйе э'рде р'умэт кьри, эв шьхөле тэ дабу мьн кё эз

бькьмь мьн ани сери. ⁵ Баво, бь we р'умэта мьнэ кӧ he бэри э'фьрандына дьнайае ль щэм тэ һэбу ньһа мьн р'умэт кэ ль бэр хwэ.

⁶ Мьн тӧ ван мэрьвава э'йан кьри, йед кӧ тэ жь дьнайае данэ мьн. Эw йед тэ бун, тэ эw данэ мьн у вана готьна тэ хwэй кьр. ⁷ Ньһа эw иди заньн һэр тыштед кӧ тэ данэ мьн эw жь тэ нэ. ⁸ Эw хэбэред кӧ тэ данэ мьн, мьн жи данэ ван у вана эw қэбул кьр, we р'астийе һ'эсийан, кӧ эз жь тэ һатьмэ у бавэр кьрн кӧ тэ эз шандьмэ.

⁹ Эз бона ван һиви дькьм. Нэ кӧ бона дьнайае һиви дькьм, ле бона йед кӧ тэ данэ мьн, чьмки эw йед тэ нэ. ¹⁰ Чь кӧ йед мьн ьн, эw йед тэ нэ, чь кӧ йед тэ нэ, эw йед мьн ьн. У эз бь ван р'умэткьри мэ. ¹¹ Ньһа эз темэ щэм тэ, эз иди нэ дьнайаеда мэ, ле эw дьнайаеда нэ. Йа Баве Пироз! Пе wi наве хwэйи кӧ тэ дайэ мьн ван хwэй кэ,* wэки бьбьн йэк, чава эз у тӧ йэк ьн. ¹² Гава эз т'эви ван бум, мьн эw пе наве тэ хwэй дькьрн, пе wi наве кӧ тэ дайэ мьн, мьн хwэйити ль ван кьр. Жь вана тӧ кэс онда нэбу, пештьри йе мьрнер'а дайи, wэки ньвисар бе сери. ¹³ Ле ньһа эз темэ щэм тэ у ван йэка дьнайаеда дьбежьм, wэки шабуна мьн дьле ванда т'эмам бэ. ¹⁴ Мьн хэбэра тэ гиһандэ ван у дьняа жэнийа ван, чьмки эw нэ жь дьнайае нэ, чава кӧ эз нэ жь дьнайае мэ. ¹⁵ Эз һиви накьм кӧ тӧ вана жь дьнайае һьлди, ле wэки тӧ ван жь Йе Хьраб хwэй ки. ¹⁶ Эw нэ жь дьнайае нэ, чава кӧ эз нэ жь дьнайае мэ. ¹⁷ Ван бь р'астийа хwэ бӧһӧрти-жьбарэ кэ. Хэбэра тэ р'асти йэ. ¹⁸ Чава кӧ тэ эз шандьмэ дьнайае, мьн жи эw шандьнэ дьнайае. ¹⁹ Бона ван эз хwэ бӧһӧрти-

* 17:11 Нав дэстньвисаред һьнэкада аһа йэ: «Пе наве хwэ ван хwэй кэ, йед кӧ тэ данэ мьн».

жьбарэ дькым, wэки эw жи бь р'астийе бöһорти-жьбарэ бьн.

²⁰ Эз нэ т'эне бона wан хиви дькым, ле бона wан жи, йед кö бь готьна wан we бawэрийа хwэ мьн биньн, ²¹ wэки h'эму жи бьбьнэ йэк. Баво, чава тö нава мьнда йи у эз нава тэда мэ, эм йэк ьн, öса жи бьра эw нава мэда бьн, т'эви мэ бьбьнэ йэк, бь ви awайи дьнийае бawэр бькэ, кö тэ эз шандьмэ. ²² Эw р'умэта кö тэ да мьн, мьн да wан, wэки эw бьбьн йэк, чава эз у тö йэк ьн: ²³ Эз нава wанда, тö жи нава мьнда, wэки эw т'ьфагеда^ф лап гьшишти бьн у дьнийа бьзаньбэ кö тэ эз шандьм у öса wан h'эз дьки, чава мьн h'эз дьки.

²⁴ Йа Баво, эз дьхwазьм wэки йед кö тэ данэ мьн, эз ль к'ö бьм, эw жи т'эви мьн бьн, wэки эw р'умэта кö тэ дайэ мьн бьбиньн, чьмки he бэри э'фьрандьна дьнийае тэ эз h'эз кьрмэ. ²⁵ Йа Баве р'аст! Дьнийа тэ нас накэ, ле эз тэ нас дькым у эвана жи заньн wэки тэ эз шандьмэ. ²⁶ Мьн тö wанва дайи э'йанкьрне у эзе he бьдьмэ э'йанкьрне, wэки эw h'эзкьрна кö тэ эз пе h'эз кьрмэ нава wанда бэ у эз жи нава wанда бьм».

Гьртьн, хачкьрн^ф у р'абуна Иса

Гьртьна Иса

(*Матта 26:47-56; Маркос 14:43-50; Лука 22:47-53*)

18 ¹ Пэй ве хэбэрданер'а Иса т'эви шагьртед хwэ дэрбази wi алийе нэwала Qьдроне бу. Ль we дэре бахчэк hэбу, Иса шагьртед хwэва к'этьне. ² Щьһуда жи йе кö we нэмабийа wi бькьра эw щи заньбу, чьмки Иса у шагьртед хwэва гэлэк щара ль we дэре дьщвьийан.

³ Аwa Щьһуда к'омэкэ эскэра у нобэдара хwэр'а жь алийе ферьси у сэрэкед к'аһинада һьлдабу, бь фэнэра, агьр у ч'эка һатэ wi щийи. ⁴ Иса һэр тышт заньбу кө we чь бе сэре wi, пешда чу у wanp'а гот: «һун ль к'е дьгэр'һн?» ⁵ Wана ле вэгэр'анд у готьне: «Ль Исайе Ньсрэте!» Иса готэ wan: «ЭЗ ЫМ».

Щьһудайе кө нэмамия wi кьрьбу жи т'эви wan бу. ⁶ Гава гот кө: «ЭЗ ЫМ*!» сэр пыште чун у к'этьнэ э'рде. ⁷ һынге Иса диса жь wan пьрси: «һун ль к'е дьгэр'һн?» Wan гот: «Исайе Ньсрэте».

⁸ Иса ль wan вэгэр'анд у гот: «Мьн wэр'а гот, кө эз ьм. Аwa һэгэр һун ль мьн дьгэр'һн, бьһелһн бьра эвана һэр'һн». ⁹ Эв йэк бу wэки эw хэбэра wийэ кө бэре готьбу р'аст дэре: «Әвед кө тэ данэ мьн, мьн жь wan т'ө кэс онда нэкьр»*.

¹⁰ һынге Шьмһ'ун-Пэтрус эw шуре кө пер'а бу к'ьшанд у авитэ хөламе сэрэкк'аһин у гөһе wийи р'асте пэканд. Наве wi хөлами Малхо бу. ¹¹ Иса Пэтруср'а гот: «Шур текэ qавеФ! Эзе чава we к'аса кө Баве дайэ мьн вэнэхwьм?»

Иса бэр сэрэкк'аһин

(Матта 26:57-58; Марqос 14:53-54; Луqа 22:54)

¹² Пэй ве йэкер'а к'ома эскэра у сэрдаре wan у нобэдаред щьһуйа Иса гьртһн у гьредан. ¹³ Пешийе эw бьрьнэ щэм һэнане хэзуре Qэйафа. Qэйафа сэрэкк'аһине we сале бу. ¹⁴ Эва эw Qэйафа бу, йе кө щьһу ширэт

---

* 18:6 Шьровэкьрьне бьн р'еза Йуһ'энна 8:58-да бьхуньн.

* 18:9 Йуһ'энна 6:39.

къръбун у готьбу: «Һе р'ьнд э, бьра йэк бона щьм'эте бьмьрэ».

Пэтрус Иса инк'ар дькэ

(Матта 26:69-70; Маркос 14:66-68; Лука 22:55-57)

¹⁵ Шьмһ'ун-Пэтрус у шагьртэки дьн пэй Иса дьчун. Эw шагьрт кö насе сэрэкк'аһин бу, т'эви Иса к'этэ һ'эwша сэрэкк'аһин, ¹⁶ ле Пэтрус дэрва ль бэр дери сэкьни. Паше эw шагьрте насе сэрэкк'аһин дэрк'эт у т'эви дэргэһване хэбэр да, Пэтрус бьрэ һьндөр'. ¹⁷ һьнге we щарийа дэргэһван жь Пэтрус пьрси: «Дьбэ кö тө жи жь шагьртед ви мэрьви йи?» Пэтрус готе: «На, эз ниньм».

¹⁸ Wi чахи, һэwа кö сар бу, хöлам у нобэдара пе к'омьре агьр вехьстьбун, сэкьнибун у хwэ гэрм дькьрьн. Пэтрус жи ль щэм ван сэкьнибу, хwэ гэрм дькьр.

Пьрса сэрэкк'аһин

(Матта 26:59-66; Маркос 14:55-64; Лука 22:66-71)

¹⁹ һьнге сэрэкк'аһин жь Иса дэрһэда шагьртед wi у һинкьрьна вида пьрси. ²⁰ Иса щаб да у гот: «Мьн дьнйайер'а ашкэрэ хэбэр дайэ, һэр гав к'ьништада öса жи п'арьстгэһеда, к'идэре кö һ'эму щьһу дьщьвийан һин дькьрьн. Мьн т'ö тышт дьзива нэготийэ. ²¹ Тö чьма жь мьн дьпьрси? Жь йед кö бьһистьнэ бьпьрсэ, к'а мьн ванр'а чь готийэ. Эw заньн мьн чь готийэ».

²² Гава Иса эв йэк гот, нобэдарэки ль wьр сэкьни шэмадэк ль wi хьст у гот: «Тö чава щаба сэрэкк'аһин дьди?» ²³ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Һэгэр мьн шаш хэбэр да, шашийа мьн бежэ. Ле һэгэр эз р'аст дьбежьм, тө чьма мьн дьхи?» ²⁴ һьнге һэнан эw гьредаи шандэ щэм Qэйафайе сэрэкк'аһин.

Пэтрус диса Иса инк'ар дькэ

(*Матта 26:71-75; Маркос 14:69-72; Лука 22:58-62*)

²⁵ Шьмһ'ун-Пэтрус һе ль вьр сэкьни хвэ гэрм дькьр. Жь ви пьрсин: «Дьбэ кӧ тӧ жи жь шагьртед ви йи?» Эви инк'ар кьр у гот: «На, эз ниньм». ²⁶ Хӧламэки сэрэкк'аһин, жь хвэхатийа ви, йе кӧ Пэтрус гӧһе ви пекандьбу, же пьрси: «Нэ бахчэда мьн тӧ т'эви ви дити?» ²⁷ һынге Пэтрус диса инк'ар кьр у we дэме дик банг да.

Иса ль бэр Пилато^ф

(*Матта 27:1-2, 11-14; Маркос 15:1-5; Лука 23:1-5*)

²⁸ Ава Иса жь щэм Қэйафа бьрьнэ қэсьра вэли^ф. Сэре сьбэһе зу бу у щьһу нэк'этьнэ қэсьре, вэки хвэ ль гора э'дәтед шуштьн-вэшустьне нэһ'эр'ьминьн, кӧ бькарьбьн хварьна Щэжьна^ф Дэрбазбуне бьхвьн. ²⁹ һынге Пилато^ф дэрк'этэ дэрва, һатэ щэм ван у пьрси: «Һун ви мэрви чьда нэһэқ дькьн?»

³⁰ Вана ле вэгэр'анд у готьне: «Һэгэр эв нэ йэки зӧлмк'ар буйа, мә эв нэдьда дәсте тэ». ³¹ һынге Пилато ванр'а гот: «Һане һун хвэха ви бьбьн у ль анэгори қануна хвэ диwana ви бькьн». Щьһуйа ле вэгэр'анд у готьне: «Изьна мә т'ӧнэ кӧ эм т'ӧ кэси бькӧжьн». ³² Эв йэка бу, кӧ эв готьна Иса бе сери, кӧ дабу фэ'мкьрьне, эве чава бьмьрә.

³³ һынге Пилато диса к'этэ қэсьра вэли, гази Иса кьр у же пьрси: «Тӧ йи П'адше щьһуйа?» ³⁴ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Тӧ ве йэке хвэха дьбежи, йан һьнэкед дьн бона мьн тэр'а готьнэ?»

³⁵ Пилато гот: «Чьма эз щьһу мә? Мьлэте тэ у сэрэкед к'аһина тӧ данэ дәсте мьн. Тэ чь кьрийэ?» ³⁶ Иса щаб

да у гот: «П'адшатийа мьн нэ жь ве дьнайе йэ. һэгэр п'адшатийа мьн жь ве дьнайе буйа, бэрдэстийед мьне шэр' кьрана кө эз нэк'этама дәсте щьһуйа. Ле п'адшатийа мьн нэ жь ве дьнайе йэ».

³⁷ һынге Пилато жер'а гот: «Wэки өса йэ тө п'адша йи?» Иса щаб да у гот: «Тө хwэха дьбежи мьн кө: <Тө п'адша йи>. Эз бона ве йэке бумэ у бона ве йэке һатьмэ дьнайе, wэки бона р'астийе шэ'дэтийе бьдьм. һэр кэсе кө жь алийе р'астийе йэ, гөһ дьдэ дэнге мьн».

³⁸ Пилато же пьрси: «Р'асти чь йэ?»

Диwanеда һ'өкөме көштьне ль сэр Иса дэрдьхьн

(Матта 27:15-31; Марқос 15:6-20; Лука 23:13-25)

Пэй ве пьрсер'а, Пилато диса дэрк'этэ дэрва щэм щьһуйа у wanр'а гот: «Эз т'ө нэһэқийе вида набиньм. ³⁹ Ле эв э'дэте wэ йэ кө эз Щэжьна Дэрбазбунеда йэки гьрти бона wэ бэр'дьм. Аwa һун дьхwазьн кө эз бона wэ п'адше щьһуйа бэр'дьм?»

⁴⁰ һынге wan һе кьрэ қир'ин, готьн: «Нэ кө ви мэрьви, ле Барабас бэр'дэ!» Барабас жи қачахэк бу.

19 ¹ һынге Пилато Иса бьр у да бэр қамчийа. ² Эскэра жи т'ашэк жь стьрийа вэгьртьн у данэ сэре wi у чөхэки ширк ль wi кьрьн. ³ Ль бэр wi дьсэкьнин у дьготьн: «Хwэш бэ, П'адше щьһуйа!» У шэмақ ль wi дьхьстьн.

⁴ Пилато диса дэрк'этэ дэрва у wanр'а гот: «Ва йэ ньһа эз wi тиньмэ дэрва щэм wэ, wэки һун бьзаньбьн кө мьн т'ө суц wiда нэдитийэ». ⁵ һынге Иса т'аше стьри ль сери у чөхе ширк ле дэрк'этэ дэрва. Пилато wanр'а гот: «Ва йэ эw мэрьва!»

⁶ Гава сэрэкед к'аһина у нобэдара эв дит, кърьнэ қир'ин у готън: «Ви хач^ф кэ, ви хач кэ!» Пилато ванр'а гот: «Һун ви бьбън хач кьн. Эз хвэха т'ө суци вида набиньм».

⁷ Щьһуйа ле вэгэр'анд у готъне: «Қанунэкэ мә һэйэ у анэгори we қануне* гэрэке эв бе көштъне, чъмки ви хвэ Көр'е Хвэде һ'эсаб кър».

⁸ Гава Пилато эв йэк бьһист, һе тьрс к'этэ сэр. ⁹ Эв диса чу һьндөр'е қэсьра вэли у Исар'а гот: «Тө жь к'ө йи?» Ле Иса щаба ви нэда. ¹⁰ Пилато готэ ви: «Тө т'эви мьн хэбэр нади? Тө нъзани кө һ'өкөме мьн һэйэ эз тэ бэр'дым у һ'өкөме мьн һэйэ тэ бьдымэ хачкъръне?»

¹¹ Иса ле вэгэр'анд у готе: «Һэгэр жь жор тэр'а нэһата дайине, т'ө һ'өкөме тэ we ль сэр мьн т'өнэбуйа. Лэма гөне ви, йе кө эз дамэ дәсте тэ һе мэзын э».

¹² Пэй we йэкер'а Пилато дькър кө Иса бэр'да, ле щьһуйа кърэ қир'ин у готън: «Һэгэр тө ви мэръви бэр'ди, тө нэ досте Қэйсэр^ф и! һэр кэсе кө хвэ п'адша һ'эсаб дькэ, эв нэйаре Қэйсэр э!»

¹³ Гава Пилато эв йэк бьһист, Иса дэрхьстэ дэрва у эв ль һэрэма^ф диwane р'унышт, ви щийе кө жер'а дьготън «Сэле Кэвьри», бь ибрани Габата. ¹⁴ Р'ожа^ф т'ьвдарэккъръна Щэжьна Дэрбазбуне бу, нивро незики сьһ'эта донздэһа Пилато щьһуйар'а гот: «Ва йэ п'адше вэ!»

¹⁵ Ле вана кърэ қир'ин: «Ви бьбэ, ви бьбэ! Ви хач кэ!» Пилато ванр'а гот: «П'адше вэ хач кьм?» Сэрэкед к'аһина ле вэгэр'андьн: «Пештьри Қэйсэр п'адшаки дьн бона мә т'өнэ!» ¹⁶ һынге эви Иса да дәсте ван, вэки бе хачкъръне.

---

* 19:7 Қануна К'аһинтийе 24:16.

Хачкърна Иса

(Матта 27:32-44; Марқос 15:21-32; Лука 23:26-43)

Ван Иса һьлда бърн. ¹⁷ Иса хвэха хаче хвэ һьлда у дэрк'этэ ви щийе кө жер'а «Щийе Қаф» дыготьн, бь ибрани «Голгота». ¹⁸ Ль we дэре эв т'эви дө мэрьвед дьн хач кърн, һэр йэк ль к'елэкэке, Иса нава ванда бу. ¹⁹ Пилато т'эхтэк жи нъвиси у феза хаче хьст, кө аһа нъвисар бу: «ИСАЙЕ НЪСРЭТЕ, П'АДШЕ ЩЬҺУЙА». ²⁰ Гэлэк щьһуйа эв нъвисара сэр т'эхтэ хвэндьн, чьмки эв щийе кө Иса ле һатьбу хачкърне незики бажер бу у бь ибрани, латини у йунани һатьбу нъвисаре. ²¹ Сэрэкед к'аһинед щьһуйа Пилатор'а готьн: «Нәнъвисэ П'адше щьһуйа!» Ле бьнъвисэ кө «Ви гот: Эз П'адше щьһуйа мэ». ²² Пилато гот: «Мьн чь нъвиси, нъвиси».

²³ Гава эскэра Иса хач кърн, к'ьнщед ви һьлдан, кърнэ чар п'ара, һэр йэкир'а п'арэк. Ле к'ьнща вийэ сэр жи һэбу, кө жь сери һ'эта бьни һунанди у бедьрун бу. ²⁴ Ђнге һэвдөр'а готьн: «Wэрьн эм ви нэқалешьн, эм п'эшк бавежьн, к'а we к'ер'а бьк'эвэ». Эв йэк бу, wэки нъвисар бе сери:

«К'ьнщед мьн нав хвэда п'арэвэкърн
у сэр п'оте мьн п'эшк авитьн»*.

Ава эскэра эв йэк кърн.

²⁵ Ль бэр хаче Иса дийа ви, хатийа ви, Мэрийэма жьна Клопас у Мэрийэма Мэждэлани сэкьни бун. ²⁶ Иса кө дийа хвэ у эв шагърте кө ви же һ'ыз дькър ль we дэре сэкьни дитьн, дийа хвэр'а гот: «Э'вде! Ва йэ көр'е тэ!» ²⁷ Паше

---

* 19:24 Зэбур 22:18.

готэ шагьрт: «Ва йә дийа тә!» Жь һынгева эви шагьрти әв бьрә мала хвә.

Мьрьна Иса

(*Матта 27:45-56; Маркос 15:33-41; Лука 23:44-49*)

²⁸ Пәй ве йәкер'а Иса заньбу һәр тыштед кө we бьбуна иди қәвьмин, һынге ви гот: «Әз т'и мә», wәки ньвисар бе сери. ²⁹ Ль wьр фьрақәкә сьркева дагьрти һәбу. Wана луфька^ф бә'ре сьркеда кьр, сәре дарька зохева^ф данин у дьрежи бәр дәве ви кьрын. ³⁰ Гава кө Иса сьркә^ф вәхвар, гот: «Т'әмам қәвьми!» Сәре хвә бәржер кьр у р'öh'e хвә да.

Готьна п'ехәмбәр те сери

³¹ Әв йәк кө р'ожа^ф т'ьвдарәккьрьнеда қәвьми, щьһуйа нәдьхвәст wәки щьнйаз ль сәр хаче бьмана, чьмки әв шәми бона wана р'ожәкә гәләк ә'зиз бу. Wана жь Пилато һиви кьр, wәки һәстуйед р'ә'нед хачбуйийа бенә шкенандьне у жь wьр бенә һьлдане. ³² һынге әскәр һатьн, пешийе һәстуйед р'ә'нед йәки шкенандьн у пәйр'а р'ә'нед йе дьн, кө т'әви ви һатьбу хачкьрьне. ³³ Ле гава кө әв незики Иса бун у дитьн кө әв иди мьрийә, wана һәстуйед р'ә'нед ви нәшкенандьн. ³⁴ Ле диса жь әскәра йәки р'ьм нәк'са wir'а кьр у пер'а-пер'а ав у хуне авит. ³⁵ Йе кө әв йәк дит шә'дәти да, wәки һун жи баwәр бькьн. Шә'дәтийа ви р'аст ә у әв занә кө р'астийе дьбежә. ³⁶ Әв йәка қәвьми, wәки әв ньвисар бе сери:

«Т'ө һәстуйе ви we нәйе шкенандьне»*.

³⁷ Ньвисарәкә дьн жи аһа дьбежә:

---

* 19:36 Дәрк'әтьн 12:46; Жьмар 9:12; Зәбур 34:20.

«Әуе ль ви бьньһер'ьн, к'еләка к'ижани қөл кьрьн»*.

Дәфьнкьрьна Иса

(Мәтта 27:57-61; Марқос 15:42-47; Луқа 23:50-56)

³⁸ Пәй ве йәкер'а, Усьве^ф жь Аримәтйайе кә шагьрте Иса бу, ле жь тьрса щьһуйа хвә ә'йан нәдькьр, һиви жь Пилато кьр кә щьнйазе Иса жь хаче пәйа кә у Пилато изьн даие. һьнге әу чу щьнйазе Иса жь хаче пәйа кьр. ³⁹ Никодемо жи т'әви ви һат, йе кә пешда шәв һатьбу щәм Иса, незики си килограм* уд^ф у зьмьр^ф т'әвһәвкьри ани. ⁴⁰ Щьнйазе Иса һьлдан, ль анәгори ә'дәте дәфьнкьрьна щьһуйа, бьһарәт^ф ле дан у әу қәдәке к'ьтанида к'әфән кьрьн. ⁴¹ Ль ви щийе кә Иса ле һатьбу хачкьрьне бахчәк һәбу у ви бахчәйида жи т'ьрбәкә ну һәбу кә һе т'ө кәс теда нәһатьбу данине. ⁴² Иса кьрнә ве т'ьрбе, чьмки р'ожа т'ьвдарәккьрьна щьһуйа бу, т'ьрб жи незик бу.

Т'ьрба вала

(Мәтта 28:1-10; Марқос 16:1-8; Луқа 24:1-12)

20 ¹ Р'ожа йәкшәме*, қәрәбәрбанга сьбәһе зу, Мәрийәма Мәждәлани чу сәр т'ьрбе. Дина хвә даие, ве кәвьр жь бәр дәре т'ьрбе веда кьри йә. ² Дәстхвәда р'әви чу щәм Шьмһ'ун-Пәтрус у ви шагьрте дьн, йе кә Иса же һ'ьз дькьр у ванр'а гот: «Хөдан жь т'ьрбе дәрхьстьнә у әм ньзаньн кә әу данинә к'ө дәре!»

---

* 19:37 Зәкәрийа 12:10.

* 19:39 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Сәд литьр». Сәд литьред р'омайийәйә һьнге қаси си килограмед иройин ә.

* 20:1 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Р'ожа һ'әфтийейә пешьн», чьмки бона щьһуйа р'ожа һ'әфтийейә пешьн йәкшәм бу, аһа готи «лә'д».

³Һәма һынге Пәтрус у шагърте дьн дәрк'этьнә дәрва у бәрбь т'ърбе чун. ⁴Һәр дө жи һәвр'а дьр'эвийан, ле шагърте дьн жь Пәтрус зутър дьр'эвийа у әв пешийа ви гьһиштә сәр т'ърбе. ⁵Ви хвә қуз кър у дина хвә даје, we к'эфән ль вьр ә, ле хвәха нәк'этә һндөр'. ⁶Һынге Шьмһ'ун-Пәтрус кө пәй ви дьһат гьһиште, к'этә һндөр'е т'ърбе, дина хвә даје, we к'эфән ль вьр ә ⁷у дәстмала сери нә т'эви к'эфән бу, ле қаткьри алики дани бу. ⁸Паше шагърте дьн жи к'этә һндөр', йе кө пешийе гьһиштьбу сәр т'ърбе. Әви дит у бавәр кър. ⁹Ван һе ньвисар фәм нәкьрбу, кө гәрәке Иса жь мьрьне р'абуйа. ¹⁰Пәй ве йәкер'а шагърт вәгәр'ийанә малед хвә.

Иса хвә нишани Мәрйәма Мәждәлани дькә

(Марқос 16:9-11)

¹¹Ле Мәрйәм жь т'ърбе дәр сәкьнибу у дьгьрийа. We бь гьри хвә қуз кър у ль һндөр'е т'ърбе ньһер'и, ¹²һынге дина хвә даје, we дө мьльак'әтед к'ьнщсьпи, ль ви щийе кө щьһйазе Иса ле данибу р'уньштьнә, йәк бәрсәрийе у йе дьн бьһп'ийе. ¹³Мьльак'әта wep'а гот: «Ә'вде! Тө чьма дьгьрийи?» Мәрйәме гот: «Хөдане мьн һьлданә у әз ньзаньм әв данинә к'ө дәре». ¹⁴Гава әве әв йәк гот, ль пышт хвәва вәгәр'ийа у дит кө Иса ль we дәре сәкьһийә, ле we ньзаньбу кө әв Иса йә. ¹⁵Иса готә we: «Ә'вде, тө чьма дьгьрийи? Тө ль к'е дьгәр'и?» Мәрйәме т'ьре қәй әв р'әзван ә, әве готе: «Әз хөлам, һәгәр тә әв һьлдайә, мьһр'а бежә тә әв данийә к'ө дәре, вәки әз ви жь we дәре һьлдьм». ¹⁶Иса готе: «Мәрйәм!» Мәрйәме бәре хвә да ви у бь ибрани готе: «Р'аббони!» кө те фәмкьрьне: «Дәрсдар».

¹⁷ Иса готә we: «Мьн нәгьрә, чьмки эз he р'анәбумә щәм Баве. Ле һәр'ә щәм бьред мьн у ванр'а бежә. «Эзе р'абьмә щәм Баве хwә у щәм Баве wә, щәм Хwәдейе хwә у щәм Хwәдейе wә»». ¹⁸ Мәрйәма Мәждәлани чу щәм шагьрта у ванр'а гот: «Мьн Хөдан дит» у тьштед кө Иса wer'а готьбу ванр'а гьли кьр.

Иса хwә нишани шагьртед хwә дькә

(Матта 28:16-20; Марқос 16:14-18; Лука 24:36-49)

¹⁹ Хут we еваре, р'ожа йәкшәме, гава шагьрт щьвийайи бун, жь тьрса щьһуйа жи дәри ль сәр ван дадаи бун, һынге Иса һат нава wанда сәкьни у ванр'а гот: «Ә'дьлайи wәр'а». ²⁰ Әв тьшт гот, дәст у нәк'са хwә нишани ван кьрьн. һынге шагьрт гәләки ша бун, гава кө Хөдан дитьн. ²¹ Паше Иса диса ванр'а гот: «Ә'дьлайи wәр'а. Чава кө Баве эз шандьм, өса жи эз wә дышиньм». ²² Әв йәк кө гот, п'ьфи сәр ван кьр у ванр'а гот: «һане Р'öh'e Пироз бьстиньн. ²³ һун гөнед к'е бьбахшиньн, әве бене бахшандьне, гөнед к'е нәбахшиньн, әве нәйнә бахшандьне».

Иса у Т'ума

²⁴ Т'умаиә йәки жь һәр донздәһа, кө жер'а «һәвал-щевеи» дьготьн, нә т'әви ван бу гава кө Иса һат. ²⁵ һынге шагьртед майин wir'а готьн: «Мә Хөдан дит». Әви ванр'а гот: «һ'әта кө эз дәwса мьха дәстед wiда нәбиньм, т'ьлийед хwә нәдьмә сәр дәwса мьха у дәсте хwә жи нәкьмә нәк'са wi, эз баwәр накьм».

²⁶ Пәй һ'әйшт р'ожар'а, шагьртед Иса диса малда бун у Т'ума жи т'әви ван бу. Дәри дадаи бун, ле Иса һат, нава wанда сәкьни у гот: «Ә'дьлайи wәр'а». ²⁷ Паше Т'умар'а

гот: «Т'элийа хвэ бинэ у ль дэстед мьн бьньһер'э, дэсте хвэ жи бинэ у бькэ нэк'са мьн. Нэбавэрийе нэкэ, ле бавэр бькэ!»

²⁸ Т'ума ле вэгэр'анд у готе: «Хөдане мьн у Хвэдейе мьн!» ²⁹ Иса готэ ви: «Тэ эз дитьм лэма бавэр кьр? Хвэзи ль ван, йед кө нэдитьнэ, ле бавэр дькьн!»

Мэрэме ве к'ьтебе

³⁰ Иса ль бэр шагъртед хвэ һе гэлэк нишанед дьн жи кьрын, кө ве к'ьтебеда нэһатьнэ ньвисаре. ³¹ Ле бэле эв һатьнэ ньвисаре, вэки һун бавэр бькьн, кө Иса йэ Мэсиһ, Көр'е Хвэде у бь ве бавэрийа пе наве ви жийина вэ һэбэ.

Иса у гьртьна мэ'сийа

21 ¹ Пэй ве йэкер'а Иса диса хвэ ль дэве гола Тэбэрийае нишани шагъртед хвэ кьр. Эв бь ви авайи қэвьми: ² Шьмһ'ун-Пэтрус, Т'умае кө жер'а дьготьн «һэвал-щеви», Натанйеле жь Қанайа Щэлиле, көр'ед Зэбэди у дө шагъртед Исайэ дьн һэвр'а бун. ³ Шьмһ'ун-Пэтрус ванр'а гот: «Эз дьчьм кө мэ'сийа бьгьрьм». Вана шир'а гот: «Эм жи т'эви тэ тен». Ынге эв р'абун чун к'этьнэ қэйькэке, ле ве шэве т'ө тышт нэгьртьн.

⁴ Бэрбанге Иса ль дэве голе сэкьни, ле шагърта ньзаньбу кө эв Иса йэ. ⁵ Ынге Иса готэ ван: «Лавькно! Вэ тышт нэгьртийэ?» Вана ле вэгэр'анд у готьне: «На». ⁶ Эви готэ ван: «Т'ор'е бавезьнэ алийе қэйькейи р'асте һуне бьгьрьн». Вана жи т'ор' авите у жь дэст гэлэкбуна мэ'сийа нькарьбун кө т'ор' бьк'ьшандана.

⁷ Ынге ви шагърте кө Иса же һ'эз дькьр Пэтруср'а гот: «Эв Хөдан э!» Гава Шьмһ'ун-Пэтрус бьһист кө эв Хөдан э, к'ьнца хвэ авитэ сэр хвэ, чьмки эв тэ'зи бу у хвэ авитэ

голе. ⁸ Ле шагъртед майин т'ор' мә'сийава к'ьшандьн у пе қайьке гъиштънә бәжеф, чьмки әв нә дур бун, ле қаси сәд метъри дури бәже бун.

Иса т'эви шагъртед хвә нан дьхвә

⁹ Гава әв дәрк'этьнә бәже, вьр агъре жь к'омьре вехъсти дитьн, мә'си ль сәр э у нан жи ль бәр. ¹⁰ Иса ванр'а гот: «Һьнәк жь ван мә'сийед кө вә һежа гьртънә биньн».

¹¹ Шьмһ'ун-Пәтрус жи к'этә қайьке у т'ор' к'ьшандә бәже, йа кө сәд пенци се мә'сийед гьр теда бун. һақас гәләк бун жи, ле диса т'ор' нәқәльши.

¹² Иса ванр'а гот: «Вәрьн тәште бьхвьн». Жь шагърта т'ө кәси жи төрөш нәкьр кө же бьпърсийа: «Тө к'и йи?» Чьмки вана заньбу кө әв Хөдан э. ¹³ һьнге Иса незик бу, әв нан һьлда да ван у өса жи мә'си. ¹⁴ Әва иди щара сьсийа бу кө Иса пәй мьрьн-р'абунә хвәр'а шагъртед хвәва хөйа бу.

Иса у Пәтрус

¹⁵ Ава гава ван тәште хвар, Иса жь Шьмһ'ун-Пәтрус пьрси: «Шьмһ'уне көр'е Йуһ'әнна, тө мьн гәләк һ'ыз дьки, йан әв мьн гәләк һ'ыз дькьн?» Пәтрус жер'а гот: «Бәле Хөдан, тө зани кө эз тә һ'ыз дькьм». Иса вьр'а гот: «Бәрхед мьн бьч'еринә».

¹⁶ Иса щара дөда вьр'а гот: «Шьмһ'уне көр'е Йуһ'әнна, тө мьн һ'ыз дьки?» Әви гот: «Бәле Хөдан, тө зани эз тә һ'ыз дькьм». Иса жер'а гот: «Шьвантийе пәзед мьн бькә».

¹⁷ Иса щара сьсейа жь Пәтрус пьрси: «Шьмһ'уне көр'е Йуһ'әнна, тө мьн һ'ыз дьки?» һьнге дьле Пәтрус ешийа кө

---

* 21:15 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Тө мьн жь ван эф'тьр һ'ыз дьки?»

ви се щара wir'a гот: «Тө мьн һ'ыз дьки?» у гот: «Хөдан, тө һәр тышти зани, тө зани кө эз тә һ'ыз дькьм». Иса wir'a гот: «Пээд мьн бьч'еринэ. ¹⁸ Эз р'аст бе хельф тэр'а дьбежьм, гава кө тө хорт буйи, тә хвәха қайиша хвә гьредьда у к'ода тә дьхвәст дьчуйи. Ле гава кө тө кал би, те дәстед хвә бьльнд ки у йәки дьне пышта тә гьредә у тә бьбә ви щийе кө тө нахвази һәр'ейи». ¹⁹ Ви әв йәк гот, да ә'йанкьрьне кө әве бь чь щур'ә мьрьне р'умәте бьдә Хвәде. Пәй ве йәкер'а ви Пәтруср'а гот: «Пәй мьн вәрә».

Иса у шагьрте һ'ызкьри

²⁰ Пәтрус пышт хвәва зьвьр'и, дит әв шагьрте кө Иса же һ'ыз дькә пәй ван те. Әва әв шагьрт бу, йе кө шива евареда хвә авитьбу һ'әмеза Иса у готьбу: «Хөдан әв к'и йә, кө ве нәмамийа тә бькә?» ²¹ Пәтрус гава әв дит, жь Иса пьрси: «Хөдан, ле ижар әве чава бә?»

²² Иса wir'a гот: «Һәгәр эз бьхвазьм кө әв бьминә һ'әта эз бем, чи тәр'а йә? Тө пәй мьн вәрә!»

²³ Әва готьна нава хушк-бьрада бәла бу, йане әв шагьрте нәмьрә. Ле бәле Иса бона ви нәготьбу, кө әв намьрә, ле готьбу: «Һәгәр эз бьхвазьм кө әв бьминә һ'әта эз бем, чи тәр'а йә?»

²⁴ Әва әв шагьрт ә, йе кө бона ван йәка шә'дәтийе дьдә, өса жи әв йәк ньвисин. Әм заньн кө шә'дәтийа ви р'аст ә.

²⁵ У һе гәләк кьред дьн жи һәнә, йед кө Иса кьрьнә. Һәгәр әв бь һур-гьли бьһатана ньвисаре, бь т'әхмина мьн, әв к'ьтебед ньвисар ве дьнйайеда щи нәбуна.